

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav informačních studií a knihovnictví

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Lucie Škubalová

**Analýza projektu „Informační systém základních
registru“ a jeho realizace**

**Analysis of the project „Information system of basic
registries” and its implementation**

Praha 2012

Vedoucí práce: PhDr. Hana Slámová, Ph.D.

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala mojí vedoucí diplomové práce PhDr. Haně Slámové, Ph.D. za podnětné připomínky, vstřícný přístup a velkou časovou flexibilitu. Poděkování patří také mojí rodině za vytvoření vhodných podmínek pro napsání této práce a jejich trpělivost. Velký dík si též zaslouží všichni respondenti, kteří vyplnili dotazník.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Plzni dne 21. 12. 2012

.....
Bc. Lucie Škubalová

Identifikační záznam

ŠKUBALOVÁ, Lucie. *Analýza projektu „Informační systém základních registrů“ a jeho realizace = Analysis of the project „Information system of basic registries” and its implementation*. Praha, 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav informačních studií a knihovnictví. Vedoucí diplomové práce Hana Slámová.

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá informačním systémem základních registrů a jeho realizací. Tento informační systém se skládá ze čtyř základních registrů (registr obyvatel, registr osob, registr územní identifikace, adres a nemovitostí a registr práva a povinností) a systému ORG. Práce vymezuje nejdůležitější dokumenty zabývající se tímto projektem. Jsou popsány základní pojmy ze Zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech a související legislativa. Práce také obsahuje porovnání veřejné správy před spuštěním základních registrů a po něm. Nejdůležitější součástí práce je dotazníkový průzkum, který zjišťuje povědomí občanů o základních registrech a odpovídá na stanovené hypotézy.

Klíčová slova

Informační systém základních registrů, veřejná správa, eGovernment, elektronizace veřejné správy, Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech

Abstract

This diploma thesis deals with Information system of basic registries and its implementation. The information system consists of four main registries (Registry of Inhabitants, Registry of Persons, Registry of Territorial Identification, Addresses and Real Estates and Registry of Rights and Obligations) and system of ORG. The thesis defines crucial documents which deal with this project and the basic terms of Basic Registries Act No. 111/2009 Coll. and other related acts are explained. This thesis also compares the public administration before and after the activation of basic registries and the most important part is public survey which discovers knowledge about basic registries and responds to determined hypotheses.

Keywords

Information system of basic registries, public administration, eGovernment, computerization of public administration, Basic Registries Act No. 111/2009 Coll.

Obsah

Předmluva	8
1. Úvod	10
2. Veřejná správa dříve a dnes	13
3. Zákon o základních registrech.....	16
3.1 Základní pojmy	16
3.2 Registr obyvatel (ROB).....	19
3.3 Registr osob (ROS)	21
3.4 Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN).....	23
3.5 Registr práv a povinností (RPP)	24
3.6 Harmonogram zavádění základních registrů	27
3.7 Související legislativa.....	29
4. Informační systém základních registrů	31
4.1 Realizace.....	33
4.2 Problémy.....	39
4.3 Informační systém ORG.....	40
4.4 Přínosy ROS	41
4.5 Praktický příklad	43
5. Analýza průzkumu a jeho výsledky.....	44
5.1 Metodika a cíle analýzy.....	44
5.2 Hypotézy.....	45
5.3 Dílčí analýzy	46
5.3.1. Identifikační otázky.....	46
5.3.2. Hypotéza č. 1	48
5.3.3. Hypotéza č. 2	49
5.3.4. Hypotéza č. 3	50
5.3.5. Hypotéza č. 4	51

5.3.6.	Hypotéza č. 5	53
5.3.7.	Hypotéza č. 6	55
5.3.8.	Hypotéza č. 7	57
5.4	Shrnutí výsledků	58
6.	Závěr	60

Seznam použitých zkratk

AIFO	agendový identifikátor fyzické osoby
AIS	agendový informační systém
ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřičský a katastrální
IČO	identifikační číslo osoby
IČP	identifikační číslo provozovny
IS o ISVS	informační systém o systémech veřejné správy
IS ORG	informační systém ORG
ISDS	informační systém datových schránek
ISEO	informační systém pro evidenci obyvatel
ISSS	konference Internet ve státní správě a samosprávě
ISÚI	informační systém územní identifikace
ISVS	informační systém veřejné správy
ISZR	informační systém základních registrů
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
OVM	orgán veřejné moci
ROB	základní registr obyvatel
ROS	základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci
RPP	základní registr agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností
RÚIAN	základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí
SZR	Správa základních registrů
ÚOOÚ	Úřad pro ochranu osobních údajů
ZIFO	zdrojový identifikátor fyzické osoby

Předmluva

Diplomová práce se zabývá analýzou projektu „Informační systém základních registrů“ a jeho realizací. Tento projekt je součástí realizace elektronické veřejné správy – eGovernment. Autorka si toto téma vybrala, protože je aktuální a je jistým pokračováním bakalářské práce „Využívání internetu pro komunikaci s „úřadem“ v České republice“.

Cílem práce je v teoretické části popsat fungování informačního systému základních registrů jako celku, vystihnout jeho klady i zápory. V praktické části je úkolem zhodnotit dotazníkový průzkum konaný v březnu 2012 a odpovědět na stanovené hypotézy. Dotazník zjišťoval stav komunikace občana s veřejnou správou, jeho hodnocení a znalosti základních registrů.

První kapitola pojednává o elektronizaci veřejné správy a jejím správném fungování. Jsou zmíněny nejdůležitější dokumenty zabývající se základními registry. Druhá kapitola nastiňuje změny veřejné správy v souvislosti s ostrým spuštěním informačního systému základních registrů. Třetí kapitola se zabývá Zákonem č. 111/2009 Sb., o základních registrech. Jsou vypsány nejdůležitější pojmy a definice, popsán harmonogram zavádění základních registrů a také charakterizována související legislativa. Následující kapitola již popisuje informační systém základních registrů s jeho částmi. Je popsána jeho realizace od roku 2006 k poslednímu říjnu 2012 i související problémy. Uveden je také praktický příklad přístupu do registrů při konkrétní situaci.

V praktické části jsou stanoveny cíle a hypotézy dotazníkového průzkumu, na které je také v závěru nalezena odpověď.

Vzhledem k aktuálnosti a proměnlivosti tématu čerpala autorka zejména z webových stránek Ministerstva vnitra, Správy základních registrů a z dokumentů na nich dostupných.

Použité informační zdroje jsou citovány dle platné normy ISO 690:2010. V textu je použita literatura citována pomocí Harvardského systému, tedy jméno autora a datum publikování informačního zdroje v kulaté závorce. Seznam použité literatury je seřazen abecedně a následně dle roku vydání od nejstaršího. Celkový rozsah práce je 70 stran a 2 strany příloh. Součástí práce jsou obrázky, tabulky a grafy převzaté z oficiálních dokumentů nebo vytvořené autorkou.

1. Úvod

Veřejná správa (= státní správa) je definována buď jako druh činnosti – spravování veřejných záležitostí, nebo jako instituce, které veřejnou správu vykonávají. Výkon veřejné správy je veřejnou službou, která má dopad na všechny občany i orgány veřejné moci. (Institut pro veřejnou správu, © 2008-2012)

Nejen vláda a její poradní orgány se snaží o zlepšování úrovně veřejné správy tak, aby tuto změnu k lepšímu poznali i občané. Významný podíl na tom mělo také Sdružení pro informační společnost SPIS (Tato organizace již neexistuje, navazuje na ní ICT UNIE). Toto sdružení mělo za cíl přispět k rozvoji ekonomiky a prosazovalo efektivní využívání informačních a komunikačních technologií. To je podmínkou pro přechod ke znalostní společnosti. Vydalo dokument Principy SPIS pro legislativu iGovernmentu. Dle SPISu by informace měly být využívány jako veřejný statek. Veřejná správa proto musí splňovat tyto čtyři principy:

- 1) Občan má právo zvolit si místo a způsob komunikace s veřejnou správou.
- 2) Občan má právo poskytnout informace pouze jednou, poté by již veřejná správa měla poskytnuté informace získávat z informačního systému.
- 3) Právní platnost elektronických i papírových dokumentů je na stejné úrovni.
- 4) Občan má právo si zvolit způsob doručování. (Sdružení pro informační společnost, 2007)

V souladu s rozvojem znalostní společnosti a využívání informačních technologií je největším projektem elektronizace veřejné správy za posledních 20 let bezpochyby informační systém základních registrů. Již v 80. letech 20. století vznikl nápad na propojení registrů veřejné správy. Neprospojené agendové systémy vznikly v 90. letech 20. století. (Úřad pro ochranu osobních údajů, 2012). Nyní budou zmíněny nejdůležitější dokumenty, ve kterých byl nápad základních registrů postupně rozvíjen.

Prvním důležitým dokumentem, který vznikl v roce 1998, byla „Státní informační politika: cesta k informační společnosti“ podpořená Radou vlády pro státní informační politiku. V tomto dokumentu je zdůrazněna důležitost vypracování zákona o státním informačním systému a s ním související zákon o základních registrech a o vybraných informačních

systemech veřejné správy. Zákon měl být zpracován do konce roku 1999. V roce 2001 již měly úřady sdílet údaje ze základních registrů. (Česko. Vláda, 1998)

Na výše zmíněný dokument navazuje „Státní informační a komunikační politika: eČesko 2006“. V této koncepci se vláda zaměřuje na čtyři hlavní cíle:

- 1) dostupné a bezpečné komunikační služby,
- 2) informační vzdělanost,
- 3) moderní veřejné služby on-line,
- 4) dynamické prostředí pro elektronické podnikání.

V bodu tři je obsaženo, že do konce roku 2005 hodlá vláda „připravit legislativní úpravu pravidel pro výměnu dat mezi orgány veřejné správy a postavení základních registrů veřejné správy.“ (Česko. Vláda, 2004)

Dalším důležitým dokumentem týkající se oblasti elektronické veřejné správy je „Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby: Strategie realizace Smart Administration v období 2007-2015“. Tato strategie analyzuje problémy státní správy, mezi něž v oblasti informační a komunikační technologie patří „nepropojenost jednotlivých registrů, z toho plynoucí neschopnost vzájemné výměny dat mezi orgány státní správy“. (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, 2007) Mezi strategické cíle patří vytvořit základní registry, aby bylo možné bezpečně sdílet data mezi orgány veřejné moci a také, aby přístup k registrům měl i občan a tím pádem i zvýšit transparentnost veřejné správy. (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, 2007) V této strategii se objevuje tzv. hexagon veřejné správy viz obrázek č. 1, který charakterizuje provázanost šesti oblastí, kterými je nutné se zabývat při zefektivňování a elektronizaci veřejné správy.

Obrázek č. 1 Hexagon veřejné správy (Česko, Ministerstvo vnitra ČR, 2007)

V roce 2008 následovala další strategie a to Strategie rozvoje služeb pro „informační společnost“. Smyslem této strategie byla reformace veřejné správy a budování eGovernmentu. Z pohledu občana by reformace měla zajistit komfortní a bezpečnou elektronickou komunikaci s veřejnou správou. Zmiňuje se zde několik důležitých milníků let 2009-2015. Jedním z nich je, že v roce 2010 budou zprovozněny základní registry. Nyní víme, že to se povedlo až v červenci 2012. Prioritami této strategie byly:

- 1) základní registry,
- 2) univerzální kontaktní místo,
- 3) zaručená a bezpečná elektronická komunikace,
- 4) digitalizace datových fondů a jejich archivace,
- 5) vlastní služby pro informační společnost. (Česko. Vláda, 2008)

Realizací této strategie se Česká republika měla stát jednou z pěti nejlepších zemí Evropské unie v úrovni rozvoje eGovernmentu. (Česko. Vláda, 2008)

2. Veřejná správa dříve a dnes

V této části autorka charakterizuje stav veřejné správy před vznikem základních registrů a její změnu po jejich ostrém spuštění 1. července 2012.

Do roku 2012 nebyla možnost sdílet data mezi jednotlivými registry veřejné správy, a tím pádem každý úřad vedl svojí vlastní evidenci. Záznam o jménu, příjmení a trvalém bydlišti bylo možné najít v evidenci obyvatel, evidenci nemovitostí nebo v evidenci důchodového a zdravotního pojištění. (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, © 2010d) Data byla nejednotná, roztržitá a multiplicitní. To znamená, že orgány veřejné správy měly rozmanité údaje o občanech a stejné údaje se často lišily tvarem zapsání. Např. jeden úřad měl jméno v jednom sloupci tabulky a příjmení ve druhém, jiný úřad mohl zapisovat jméno a příjmení dohromady. Z důvodu této nejednotnosti zapisování údajů by bylo i těžké tato data sdílet.

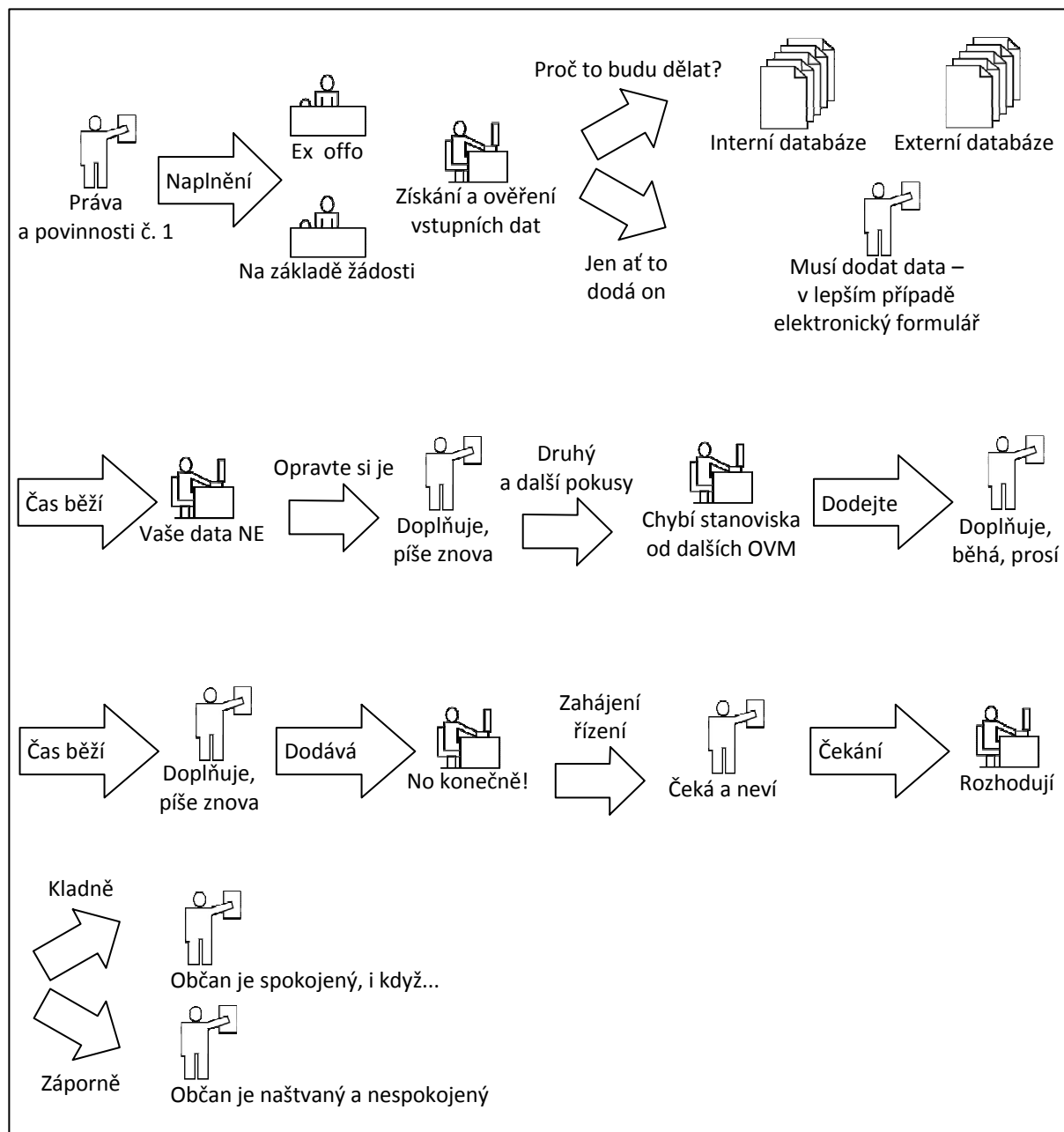
Problémem také bylo určit, co je informační systém veřejné správy. Toto změnil Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy (ISVS), který definuje ISVS jako „funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou informační činnost. Každý informační systém zahrnuje data, která jsou uspořádána tak, aby bylo možné jejich zpracování a zpřístupnění, provozní údaje a dále nástroje umožňující výkon informačních činností.“ (Česko, 2000)

V ISVS bylo jako identifikátor používáno rodné číslo. Objevily se pochybnosti o bezpečnosti při používání v elektronických systémech a o dostatečnosti ochrany osobních údajů. Rodné číslo je totiž významovým identifikátorem, který obsahuje „datum narození, pohlaví a v některých ročnících lze dokonce odvodit i informaci o místě narození.“ (Štědroň, 2007) Proto se se základními registry začaly používat bezvýznamové identifikátory – zdrojový identifikátor osoby (ZIFO) a agendový identifikátor osoby (AIFO). Rodné číslo je nadále v registrech vedeno, ale již ne pro prvotní identifikaci občana. V roce 2025 by měla rodná čísla zaniknout a měla by je nahradit ZIFO a AIFO. (Prošek, © 2010)

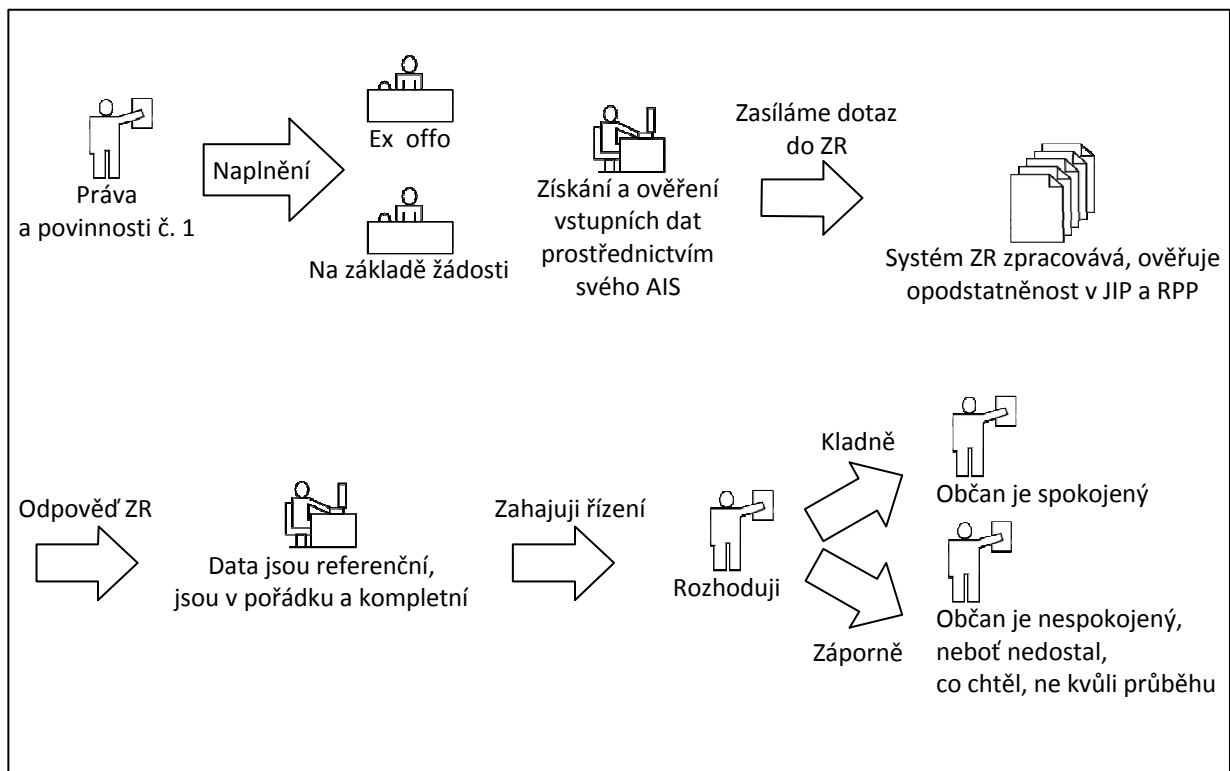
Princip jednotlivých nepropojených informačních systémů vychází z historického výkonu administrativy založeného na papírových kartotékách. V současné době jsou všechny údaje vedeny elektronicky a bylo tedy nutné tento neefektivní způsob změnit a zjednodušit ať už ve prospěch veřejné správy, tak i ve prospěch občanů. Změnou tohoto stavu má být vznik základních registrů na základě Zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech. (Česko.

Ministerstvo vnitra ČR, © 2010d) Tento zákon stanovuje referenční údaje, které jsou jediné správné a je možné je využívat bez dalšího ověření. Úřad referenční údaje musí využívat, aniž by po občanech žádal neustále dokola dokazovat jejich platnost. Zásadním mottem je: „Obíhat budou data, ne lidé.“ (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, © 2010d)

Obrázky č. 2 a č. 3 porovnávají fungování veřejné správy před rokem 2012 a po něm.

Obrázek č. 2 Fungování veřejné správy před základními registry (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, © 2010d)

Obrázek č. 3 Fungování veřejné správy po spuštění základních registrů (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, © 2010d)

3. Zákon o základních registrech

3.1 Základní pojmy

Aby bylo možné se co nejlépe zorientovat v problematice základních registrů, je nutné zmínit základní pojmy a definice, které se objevují v Zákoně č. 111/2009 Sb., o základních registrech. Některé informace jsou vyjádřeny přesně tak, jak jsou uvedeny v zákoně. Jiné informace byly zjednodušeny a přizpůsobeny této práci. Následující text vyjadřuje pouze vybrané části a není výkladem celého zákona.

- základní registr – informační systém veřejné správy (dle Zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy)
- referenční údaj – údaj vedený v základním registru

Referenční údaj je považován za správný pokud nevznikne pochybnost o jeho správnosti. V tom případě je údaj označen editorem jako nesprávný do doby, než je ověřena správnost údajů. Referenční údaj označen jako nesprávný, má pouze informativní charakter.

- Orgán veřejné moci (OVM) - státní orgán, územní samosprávný celek, fyzická nebo právnická osoba, které byla svěřena působnost v oblasti veřejné správy.
- Agenda – souhrn činností, které jsou vykonávány ve vymezeném okruhu vzájemně souvisejících činností v rámci působnosti orgánu veřejné moci.
- Agendový informační systém (AIS) – informační systém veřejné správy sloužící k výkonu agendy.
- Informační systém základních registrů (ISZR) – informační systém veřejné správy jehož prostřednictvím je zajištěno sdílení dat mezi základními registry, mezi základními registry a agendovými informačními systémy, mezi agendovými informačními systémy navzájem a správa oprávnění přístupu k datům.
- Editor – orgán veřejné moci oprávněný zapisovat referenční údaje do základního registru a provádět změny referenčních údajů.

Editor je zodpovědný za to, že jím zapsané referenční údaje jsou v souladu s údaji uvedenými v dokumentech, které poskytl OVM, fyzická nebo právnická osoba pro ověření správnosti zpracovávaných údajů, a na jejich základě jsou do registru zapsány. Referenční údaj zapisuje neprodleně, nejpozději do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o vzniku nebo o změně údaje dozvěděl. Referenční údaje zapisuje prostřednictvím AIS.

- Agendový identifikátor fyzické osoby (AIFO) - neveřejný identifikátor, který je přiřazen záznamu o fyzické osobě v AIS nebo základním registru
- Zdrojový identifikátor fyzické osoby (ZIFO) – neveřejný identifikátor
- Kód agendy – veřejný identifikátor, který je přidělen záznamu o agendě v číselníku agend v registru práv a povinností

AIFO je odvozen ze zdrojového identifikátoru fyzické osoby (ZIFO) a kódu agendy a je využíván pouze k určení fyzické osoby pro výkon agendy pro kterou byl přidělen. Nelze z něj zpětně odvodit ZIFO ani údaje o fyzické osobě. Každá fyzická osoba může být v jednotlivé agendě identifikována jen jedním AIFO, který nelze měnit.

Ze ZIFO nelze odvodit osobní údaje o fyzické osobě, které byl přidělen.

Zákon o základních registrech stanovuje tyto čtyři základní registry:

- 1) základní registr obyvatel (ROB),
- 2) základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci (ROS),
- 3) základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN),
- 4) základní registr agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností (RPP).

Každý z těchto registrů obsahuje referenční údaje, referenční vazby, identifikátory fyzických osob a autentizační údaje

- Referenční údaje – využívá OVM při své činnosti v oprávněném rozsahu prostřednictvím agendového informačního systému, který je zajišťován službou informačního systému základních registrů. Nemusí ověřovat jejich správnost. OVM může požadovat doložení údajů pouze ve čtyřech případech:
 - a. nejsou uvedeny v základním registru,
 - b. jsou označeny jako nesprávné,
 - c. vznikne pochybnost o správnosti referenčního údaje,
 - d. jsou nezbytné pro bezpečnostní řízení podle jiného právního předpisu (např. Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti).

Fyzická osoba může požádat o poskytnutí referenčních údajů, které jsou o ní vedeny v základních registrech. Její totožnost musí být ověřena elektronicky čitelným dokladem.

- Referenční vazby – kódy nebo identifikátory, které odkazují na referenční údaje v základních registrech
- Identifikátory fyzických osob – ZIFO a AIFO
- Autentizační údaje – údaje, které umožňují ověřit identitu fyzické osoby

Důležitým správním úřadem spjatým se základními registry je Správa základních registrů (SZR). Správa základních registrů byla zřízena 1. ledna 2010 a je podřízena Ministerstvu vnitra. SZR je správcem informačního systému základních registrů a zajišťuje:

- a. provoz informačního systému základních registrů a ROB, ROS, RPP a jejich bezpečnost,
 - b. realizaci vazeb mezi jednotlivými základními registry prostřednictvím služeb ISZR,
 - c. realizaci vazeb mezi základními registry a AIS prostřednictvím služeb ISZR,
 - d. realizaci vazeb mezi jednotlivými AIS prostřednictvím služeb ISZR,
 - e. zpřístupnění referenčních údajů obsažených v základních registrech a údajů obsažených v AIS v rozsahu oprávnění obsažených v RPP,
 - f. vedení záznamů o událostech souvisejících s provozováním ISZR,
 - g. aby referenční údaje, které jsou zapsané editory, byly předávány v nezměněné podobě správcům základních registrů prostřednictvím ISZR.
- Správce AIS (dle Zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy) – subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování informací a za informační systém odpovídá. Správce zajišťuje:
 - a. realizaci vazeb mezi AIS a ISZR za účelem zapisování údajů,
 - b. používání kódu agendy, který přidělil správce RPP, při komunikaci AIS s ISZR,
 - c. používání vlastního identifikátoru fyzických a právnických osob,
 - d. používání AIFO a identifikátorů právnických osob z ROS za účelem komunikace s ISZR.

Kód agendy a agendový identifikátor fyzické osoby jsou používány při komunikaci základních registrů a AIS, aby bylo zabráněno neoprávněnému přístupu k osobním údajům vedených v základních registrech a jiných informačních systémech veřejné správy (ISVS).

Důleži Úřad pro ochranu osobou roli hraje Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ). Jeho úkolem je zejména vytvářet ZIFO a AIFO a vést jejich seznamy, zajišťovat převod AIFO v agendě na AIFO v jiné agendě na základě zákonného požadavku. ZIFO používá výhradně ÚOOÚ pro vytváření AIFO. Identifikátorem právnické osoby a dalších subjektů v ROS je jednoznačný identifikátor přidělovaný dle jiných právních předpisů (např. Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě).

Zákon se dále věnuje podrobněji jednotlivým registrům.

3.2 Registr obyvatel (ROB)

Správce ROB je Ministerstvo vnitra, které zajišťuje poskytování údajů z tohoto registru. V ROB jsou vedeny tyto subjekty údajů:

- 1) státní občané ČR ,
- 2) cizinci, kteří mají povolení k trvalému pobytu nebo povolení k přechodnému pobytu na více než 90 dnů,
- 3) občané členských států Evropské unie, kteří mají povolení k přechodnému pobytu delšímu než 3 měsíce,
- 4) cizinci, kteří mají na území ČR vydanou mezinárodní azylovou ochranu,
- 5) další fyzické osoby, u kterých jiný právní předpis vyžaduje AIFO.

Editorem referenčních údajů první skupiny je Ministerstvo vnitra (MV). Referenční údaje ostatních skupin zapisuje Policie ČR nebo Ministerstvo vnitra prostřednictvím AIS, kde jsou vedeny údaje o cizincích.

Referenčními údaji vedenými v registru obyvatel jsou:

- a) příjmení,
- b) jméno,
- c) adresa místa pobytu (kód adresního místa – vazba na RÚIAN),
- d) doručovací adresa (kód adresního místa – vazba na RÚIAN),
- e) datum, místo a okres narození, případně stát (kód územního prvku – vazba na RÚIAN),
- f) datum, místo a okres úmrtí, případně stát (kód územního prvku – vazba na RÚIAN),
- g) státní občanství,

- h) čísla elektronicky čitelných identifikačních dokladů – pro elektronickou identifikaci držitele při komunikaci s ISVS, zapisuje MV prostřednictvím AIS občanských průkazů nebo AIS cestovních dokladů,
- i) záznam o zřízení datové schránky a její identifikátor – zapisuje správce AIS datových schránek.

Referenční údaje uvedené v bodech a – f o státních občanech ČR zapisuje Ministerstvo vnitra prostřednictvím AIS evidence obyvatel. Údaj o státním občanství zapisuje MV prostřednictvím AIS občanských průkazů nebo AIS cestovních dokladů.

V ROB jsou vedeny provozní údaje, které automatizovaně zapisuje Správa základních registrů prostřednictvím ISZR. Každý záznam obsahuje kód agendy; jméno oprávněné osoby, která vykonává agendu a označení subjektu, pro jehož účely se údaje využívají nebo poskytují; datum a čas; AIFO pro agendu ROB, důvod a účel přístupu.

Mezi provozní údaje patří:

- a) záznam o využívání údajů pro potřeby AIS,
- b) záznam o poskytnutí údajů subjektu údajů nebo jiné osobě obsahující den, měsíc, rok a čas a identifikaci poskytovatele údaje,
- c) datum poslední změny každého údaje.

Údaje o subjektu údajů se uchovávají v ROB po dobu 3 let od smrti subjektu údajů. Pokud není veden údaj o úmrtí, údaje se uchovávají 15 let od poslední aktualizace některého referenčního údaje. Po uplynutí se údaje likvidují s výjimkou provozních údajů, které se uchovávají po dobu dalších 10 let.

Fyzická osoba, která chce zjistit údaje, které jsou o ní v ROB vedené, musí podat žádost. Podání žádosti lze provést 3 způsoby:

- a) elektronicky – žádost na elektronickém formuláři opatřená uznávaným elektronickým podpisem nebo žádost podaná prostřednictvím datové schránky,
- b) papírově – žádost zaslaná obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu nebo Ministerstvu vnitra opatřená úředně ověřeným podpisem,
- c) osobně – kontaktní místo veřejné správy nebo Ministerstvo vnitra, od 1. ledna 2012 musí žadatel provést identifikaci pomocí bezpečnostního osobního kódu a čísla elektronicky čitelného dokladu.

Žádost musí obsahovat:

- a) jméno a příjmení,
- b) datum a místo narození,
- c) číslo elektronicky čitelného identifikačního dokladu,
- d) adresu,
- e) rozsah požadovaných údajů a formu předání.

3.3 Registr osob (ROS)

Správce registru je Český statistický úřad (ČSÚ), který zajišťuje poskytování údajů z ROS. Úřad je zároveň editorem identifikátorů ROS a přiděluje identifikační číslo osoby a identifikační číslo provozovny.

Mezi základní pojmy, které jsou používány v souvislosti s registrem osob patří:

- agendové místo – orgán, který vede evidenci osob,
- editor ROS – agendová místa a správce ROS v souvislosti s agendou správy identifikačních čísel,
- identifikační číslo osoby (IČO) – číselný kód sloužící k identifikaci subjektu,
- identifikační číslo provozovny (IČP) – číselný kód sloužící k identifikaci provozovny subjektu.

V ROS jsou vedeny následující subjekty údajů:

- 1) právnická osoba a organizační složka právnické osoby,
- 2) organizační složka státu,
- 3) podnikající fyzická osoba,
- 4) zahraniční osoba a organizační složka zahraniční osoby,
- 5) organizace s mezinárodním prvkem.

Referenčními údaji zapisovanými do registru osob jsou:

- a) obchodní firma nebo název nebo jméno,
- b) jméno a příjmení fyzické osoby (pokud jde o osobu vedenou v ROB – kód agendového identifikátoru fyzické osoby – vazba na ROB),
- c) AIFO pro agendu ROS,
- d) datum vzniku,

- e) datum zániku,
- f) právní forma – kódovaná informace vyjádřená pomocí číselníků,
- g) záznam o zřízení datové schránky a její identifikátor,
- h) statutární orgán (referenční vazba na ROB nebo ROS),
- i) právní stav – kódovaná informace vyjádřená pomocí číselníků,
- j) adresa sídla osoby nebo adresa místa podnikání (kód adresního místa – vazba na RÚIAN),
- k) datum zahájení provozování činnosti v provozovně,
- l) datum ukončení provozování činnosti v provozovně,
- m) adresa místa provozovny (kód adresního místa – vazba na RÚIAN),
- n) adresa místa pobytu v ČR (kód adresního místa – vazba na RÚIAN, pokud jde o osoby vedené v ROB – kód AIFO – vazba na ROB).

Stejně jako v registru obyvatel i v registru osob jsou vedeny provozní údaje:

- a) kód agendy,
- b) datum prvotního zápisu do ROS,
- c) datum poslední změny v ROS.

O osobě je vedeno identifikační číslo osoby a identifikační číslo provozovny. Identifikační čísla jsou přidělena na základě elektronického požadavku příslušného AIS v rozsahu referenčních údajů. Správce ROS ihned poskytne informaci o přidělení čísel příslušnému AIS.

Ministerstvo vnitra nebo Policie ČR poskytuje agendovému místu a správci ROS pro účely editace údajů do ROS:

- a) referenční údaje z ROB – jméno, příjmení, datum, místo a okres narození, adresa místa pobytu, datum, místo a okres úmrtí, státní občanství,
- b) údaje z AIS evidence obyvatel – jméno, příjmení, datum a místo narození, rodné číslo, státní občanství, adresa místa trvalého pobytu, datum, místo a okres úmrtí,
- c) údaje z AIS cizinců – jméno, příjmení, datum a místo narození, rodné číslo, státní občanství, druh a adresa místa pobytu, datum, místo a okres úmrtí.

Údaje z AIS evidence obyvatel nebo údaje z AIS cizinců se použijí jen v případě, že jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

Identifikátory a referenční údaje vedené o osobách jsou veřejně přístupné (až na některé výjimky) prostřednictvím určených agend. Každé poskytnutí údajů, které nejsou veřejně přístupné, je zaznamenáno a vedeno 1 rok od jejich poskytnutí.

3.4 Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (RÚIAN)

Správce registru je Český úřad zeměměřičský a katastrální (ČÚZK). Tento základní registr je veřejným seznamem.

V RÚIAN se objevují další pojmy, které je nutné zmínit.

- Územní prvek – část zemského povrchu vymezená hranicí, adresní místo nebo stavební objekt.
- Územně evidenční jednotka – jednotka, která slouží pro evidenci územních prvků stejného druhu, nemá hranici.
- Stavební objekt – dokončená budova zapsaná do katastru nemovitostí, nebo dokončená stavba, které je přiděleno číslo popisné nebo evidenční.
- Adresní místo – místo v terénu, kterému lze přiřadit adresu ve vztahu ke stavebnímu objektu.
- Lokalizační údaje územního prvku nebo územně evidenční jednotky – údaje které jednoznačně vymezují umístění v terénu.
- Vazba mezi územními prvky – vztah, který vyjadřuje do kterých územních prvků daný územní prvek náleží nebo z kterých prvků se skládá.
- Vazba územně evidenčních jednotek na územní prvky – vztah, který vyjadřuje jaká územně evidenční jednotka je součástí jakých územních prvků.

Registr územní identifikace obsahuje:

- 1) údaje o základních územních prvcích – např. území kraje, správní obvod v hlavním městě Praze, katastrální území adresní místo nebo parcela,
- 2) údaje o účelových územních prvcích,
- 3) údaje o územně evidenčních jednotkách – část obce, ulice,
- 4) zvláštní údaje pro doručování.

O každém územním prvku a každé územně evidenční jednotce jsou vedeny 3 údaje: identifikační údaje (kód a název), lokalizační údaje (definiční bod a hranice) a údaje o vazbách na územní prvky.

Referenčními údaji jsou:

- a) identifikační údaje,
- b) údaje o vazbách na ostatní územní prvky a na územně evidenční jednotky,
- c) údaje o druhu a způsobu využití pozemku a jeho technickoekonomické atributy,
- d) údaje o typu a způsobu ochrany nemovitosti,
- e) adresy,
- f) lokalizační údaje katastrálních území,
- g) lokalizační údaje ostatních územních prvků (pouze pokud je katastrální mapa v digitální formě).

Pod registr územní identifikace spadá informační systém územní identifikace (ISÚI), jehož správcem a pořizovatelem databáze systému je ČÚZK. ISÚI je veřejným seznamem a zároveň AIS jehož prostřednictvím se zapisují údaje do RÚIAN. Obsahuje údaje RÚIAN s výjimkou údajů, které jsou vedeny v katastru nemovitostí, a navíc měsíc a rok odstranění stavebního objektu.

Editorem referenčních údajů je ve většině případů ČÚZK, dále stavební úřad, obec (kde se nachází stavební objekt) nebo ČSÚ.

RÚIAN i ISÚI jsou veřejně přístupné dálkovým přístupem. O jejich využívání nejsou poskytovány žádné záznamy.

3.5 Registr práv a povinností (RPP)

Správcem registru je stanoveno Ministerstvo vnitra. Následují další pojmy použité v registru práv a povinností:

- činnost – soubor úkonů, které vykonávají OVM za účelem výkonu veřejné moci,
- role – souhrn oprávnění úřední osoby k přístupu k referenčním údajům v základních registrech nebo k údajům v AIS.

V registru jsou vedeny referenční údaje o agendách OVM a referenční údaje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob. Naopak zde nenalezneme utajované informace a údaje, jejichž vedení by mohlo ohrozit bezpečnost České republiky.

Referenční údaje o agendách orgánů veřejné moci jsou následující:

- a) název agendy a její číselný kód (součást číselníku agend),

- b) číslo a název právního předpisu, který stanovuje působnost,
- c) výčet a popis činností,
- d) výčet orgánů veřejné moci, které agendu vykonávají,
- e) název správního úřadu, jehož agenda byla registrována a identifikátor,
- f) výčet orgánů veřejné moci, které byly pro výkon agendy registrovány,
- g) výčet základních registrů nebo AIS, do kterých je nutné zajistit přístup,
- h) výčet rolí nezbytných pro výkon agendy,
- i) údaj o rozsahu oprávnění k přístupu k referenčním údajům v základních registrech,
- j) údaj o rozsahu oprávnění k přístupu k údajům v AIS,
- k) číslo a název právního předpisu, který opravňuje OVM k přístupu k údajům v základním registru nebo v AIS jiného správce.

Editorem referenčních údajů je Ministerstvo vnitra. Body a – f jsou veřejně přístupné dálkovým přístupem.

Referenčními údaji o právech a povinnostech osob jsou údaje o rozhodnutích orgánů veřejné moci, které obsahují :

- a) název OVM a jeho identifikátor,
- b) číslo a název právního předpisu, podle kterého bylo vydáno rozhodnutí,
- c) jméno, příjmení, adresa místa pobytu, datum narození fyzické osoby (vazba na referenční údaj v ROB) nebo název, adresa sídla právnické osoby (vazba na referenční údaj v ROS),
- d) název a kód agendy,
- e) vymezení práva nebo povinnosti, které subjektu rozhodnutím vznikly,
- f) datum nabytí právní moci,
- g) označení rolí, jejichž nositelé mají přístup referenčním údajům o vydaném rozhodnutí,
- h) údaje o určitém právu nebo povinnosti osoby dle jiného předpisu.

Editorem výše uvedených referenčních údajů je OVM, který zapisuje údaje do AIS. Přístup k nim mají OVM v rozsahu stanoveném rolí.

Aby mohl registr práv a povinností fungovat, musí být zaregistrovány agendy. To probíhá tak, že správní úřad ohlásí Ministerstvu vnitra agendu, kterou má ve své působnosti.

Ohlášení agendy obsahuje:

- a) název orgánu veřejné moci a jeho identifikátor,
- b) název agendy, která je předmětem registrace,
- c) referenční údaje o agendách OVM uvedené výše (b – j),

a k tomu navíc

- d) číslo a název právního předpisu podle kterého je OVM oprávněn získávat referenční údaje ze základních registrů a údaje z AIS,
- e) stanovisko správce AIS k rozsahu oprávnění k přístupu k údajům,
- f) údaj zda ohlašovatel agendy požaduje zaslání ke stanovisku oznámení o vykonávání působnosti v agendě,
- g) formuláře v elektronické podobě pro podání.

Pokud nejsou v ohlášení agendy žádné nedostatky, provede Ministerstvo vnitřní registraci agendy, přidělí jí kód a údaje o agendě zařadí do číselníku agend. Dále sdělí ohlašovatel, že byla agenda zaregistrována. Sdělení, že agenda byla zaregistrována, zašle také OVM a údaje o agendě a formuláře zveřejní na portálu veřejné správy v rozsahu zákona o svobodném přístupu k informacím.

Dále je nutné, aby byly registrovány orgány veřejné moci pro výkon agendy. OVM oznámí Ministerstvu vnitřní vykonávání působnosti v agendě do 30 dnů od registrace agendy, pokud je editorem referenčních údajů, chce získávat údaje ze základních registrů nebo požaduje získávání údajů z AIS jiných správců.

Oznámení o vykonávání působnosti agendy obsahuje název OVM, který žádá o registraci a jeho identifikátor v ROS; kód agendy dle číselníku agend; označení rolí a počet osob, které budou roli zastávat. Registrace OVM může být provedena, pokud je agenda registrována.

Ohlašovatel agendy nebo OVM, který je správcem AIS do něhož je požadován přístup, zašle do 10 pracovních dnů stanovisku Ministerstvu vnitřní, zda je OVM oprávněn roli vykonávat. Pokud ano, Ministerstvo vnitřní provede registraci OVM pro výkon agendy. Tento OVM odpovídá za úřední osoby, které mají jednotlivé role a za zavedení opatření, která zabrání neoprávněnému přístupu k údajům vedeným v AIS a základních registrech.

OVM vede záznamy o přístupu k základním registrům a uchovává je 1 rok. Záznam obsahuje:

- a) jméno oprávněné úřední osoby,
- b) roli úřední osoby,

- c) výčet údajů, ke kterým byl získán přístup,
- d) datum a čas,
- e) důvod a konkrétní účel přístupu.

Co se týče poskytování údajů z registru práv a povinností, může fyzická osoba snadno zjistit, které údaje jsou o ní vedené. Stačí podat žádost obsahující jméno a příjmení, datum a místo narození, číslo elektronicky čitelného identifikačního dokladu, adresu a rozsah požadovaných údajů a formu předání. Žádost lze podat osobně, elektronicky nebo poslat papírově prostřednictvím pošty. (Česko, 2009)

3.6 Harmonogram zavádění základních registrů

Nařízením vlády ze dne 25. května 2011 o stanovení harmonogramu a technického způsobu provedení opatření podle § 64 až 68 zákona o základních registrech byly určeny čtyři etapy zavádění informačního systému základních registrů. První etapa začíná dnem vyhlášení nařízení, tedy 25. května 2011. Čtvrtá etapa měla končit spuštěním registrů 1. června, nakonec skončila o měsíc později 1. července 2012.

1) Ověření správnosti a úplnosti údajů nezbytných pro naplnění základních registrů vedených v agendových informačních systémech

Do 31. října 2011 správce informačního systému evidence obyvatel a informačního systému cizinců ověří správnost údajů, kterými se bude plnit ROB, vedených v informačním systému evidence obyvatel a v informačním systému cizinců. Úplnost a správnost se ověří tak, že údaje se porovnají s údaji vedenými v jiných informačních systémech či registrech (např. informační systém datových schránek, informační systém územní identifikace nebo registr pojištěnců všeobecného zdravotního pojištění).

Agendová místa uvedená v příloze tohoto nařízení (např. Ministerstvo kultury, ČNB nebo Rada pro rozhlasové a televizní vysílání) poskytnou správci ROS na vyžádání údaje, které jsou nezbytné pro naplnění ROS. Správce ISÚI poskytne údaje nezbytné pro ověření a doplnění informací o adrese. Správce informačního systému datových schránek poskytne údaje odpovídající referenčním údajům v ROS. Do 30. listopadu 2011 musí být odstraněny i všechny nedostatky nalezené správcem ROS.

Do 31. října 2011 musí být také ověřena správnost a úplnost údajů, kterými se bude plnit RÚIAN. Toto zajistí správce informačního systému katastru nemovitostí porovnáním údajů

z katastru nemovitostí a z informačního systému evidence obyvatel. Správci informačního systému územní identifikace si musí vyžádat údaje od dalších správců informačních systémů (§ 66 zákona o základních registrech). Pokud je vše v pořádku, správce ISÚI oznámí, že registr je naplněn a obce aktualizují údaje územní identifikace v tomto informačním systému.

2) Připojení agendových informačních systémů editorů do systému základních registrů

Správce ISZR zprovozní vnější rozhraní ISZR do 30. září 2011 a propojení s ROB, ROS, RPP, RÚIAN a informačním systémem vedeným Úřadem pro ochranu osobních údajů. Tento úřad také do konce září 2011 zajistí přidělení AIFO prostřednictvím ISZR agendovým informačním systémům.

Správci AIS (evidence obyvatel, informační systém cizinců, evidence občanských průkazů, evidence cestovních dokladů, datové schránky, katastr nemovitostí, územní identifikace, obchodní rejstřík a živnostenský rejstřík) musí ohlásit do 1 měsíce (do 25. června) agendu editora konanou prostřednictvím těchto AIS. Propojení ISZR a AIS musí být zajištěno do 30. listopadu 2011.

Agendová místa ohlásí agendu editora do 31. srpna 2011. Správci AIS, které jsou agendovými místy musí zajistit do 31. ledna 2012 propojení jejich AIS s ISZR.

Orgány veřejné moci, které vykonávají působnost v agendách, zahájí aktualizaci údajů v AIS do 30. září 2011 (AIS) nebo do 30. listopadu 2011 pro agendová místa.

Všichni správci AIS doplní referenční údaje do základních registrů, provádí průběžné aktualizace, propojí údaje pomocí identifikátorů osob a zajistí aktualizace údajů prostřednictvím ISZR. Agendové informační systémy toto musí zvládnout do 31. ledna 2012, agendová místa do 31. března 2012.

3) Připojení vybraných agendových informačních systémů do systému základních registrů

Další AIS (např. registr pojištěnců důchodového pojištění) musí zajistit propojení s ISZR do 30. dubna 2012. Dále provedou propojení identifikátorů s údaji v ROB a zajistí aktualizace údajů přes ISZR podobně jako AIS ve 2. etapě.

4) Připojení ostatních agendových informačních systémů

Zbýlé AIS budou připojeny do 31. května 2012 (Česko. Úřad vlády, 2011)

3.7 Související legislativa

Jak již bylo uvedeno, nejdůležitějším zákonem je Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, který je základním. Se základním registry, potažmo s elektronickou veřejnou správou, ale souvisí i další zákony, vyhlášky a nařízení. Zde jsou uvedeny nejdůležitější z nich, přehledně seřazeny dle data od nejstaršího:

- Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím,
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu,
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy,
- Zákon č. 440/2004 Sb. změna zákona o elektronickém podpisu,
- Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti,
- Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích,
- Zákon č. 61/2006 Sb., změna zákona o svobodném přístupu k informacím a dalších zákonů,
- Vyhláška č. 528/2006 Sb., o informačním systému o informačních systémech veřejné správy,
- Zákon č. 269/2007 Sb., změna zákona o informačních systémech a změna souvisejících zákonů,
- Zákon č. 247/2008 Sb., změna zákona o elektronických komunikacích,
- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů,
- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech,
- Zákon č. 100/2010 Sb., změna zákona o základních registrech,
- Zákon č. 101/2010 Sb., změna zákona o elektronickém podpisu a změny dalších zákonů,
- Nařízení vlády č. 161/2011 Sb., o stanovení harmonogramu a technického způsobu provedení opatření podle § 64 až 68 zákona o základních registrech,
- Zákon č. 167/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

Ke dvěma vyjmenovaným zákonům bude proveden komentář. Opravdu revolučním se stal Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, také známý jako Zákon o eGovernmentu. V tomto zákonu je upraveno zřizování a používání datových schránek jako komunikačního prostředku mezi orgány veřejné moci, fyzickými a

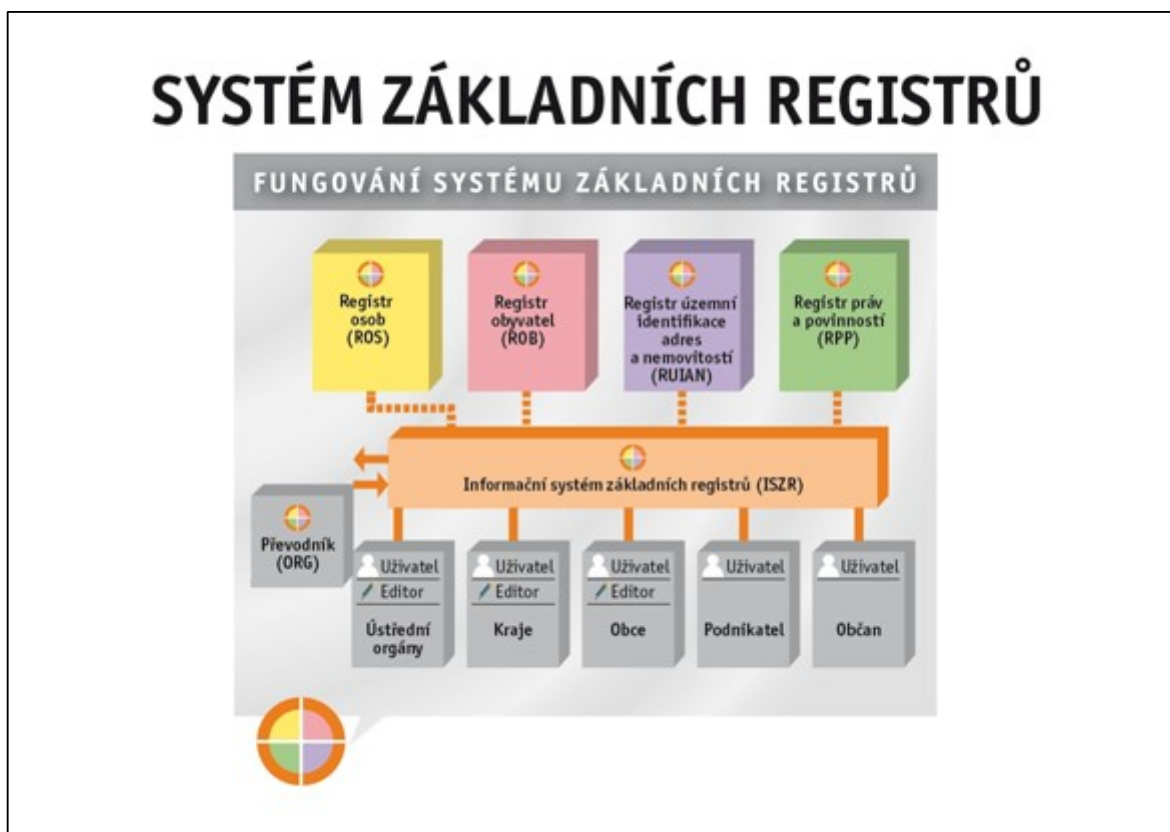
právníky osobami v rámci informačního systému datových schránek (ISDS). ISDS je systémem veřejné správy obsahující informace o uživateli (např. jméno a příjmení, adresu) a jejich datových schránkách (např. identifikátor schránky, datum zřízení schránky nebo datum přihlášení se do datové schránky). Další část zákona se zabývá konverzí dokumentů. Konverze je „úplné převedení dokumentu v listinné podobě do dokumentu obsaženého v datové zprávě, ověření shody obsahu těchto dokumentů a připojení ověřovací doložky“ (Česko, 2008) nebo naopak převedení dokumentu v datové zprávě do listinné podoby. Pokud je prováděna autorizovaná konverze do papírové podoby, subjekt, který provádí konverzi, musí ověřit platnost kvalifikovaného časového razítka vstupu a také platnost zaručeného elektronického podpisu vydaného akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb. Pokud je konverze prováděna do datové zprávy, subjekt naopak opatří výstup konverze elektronickým podpisem a časovým razítkem. Obě podoby dokumentu jsou opatřeny ověřovací doložkou. Doložka zjednodušeně obsahuje název subjektu provádějící konverzi a také jméno a příjmení konkrétní osoby, pořadové číslo pro evidenci provedených konverzí, datum vyhotovení doložky a provedení konverze. Tímto zákonem se zrovnoprávňuje listinná a elektronická forma dokumentu.

Se Zákonem o eGovernmentu úzce souvisí Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu. Ustanovuje, že zaručený elektronický podpis musí být jednoznačně spojen s podepisující osobou a umožnit její identifikaci. Zákon dále stanovuje povinnosti kvalifikovaného poskytovatele certifikačních služeb. V současnosti jsou u nás tři poskytovatelé – První certifikační autorita, a. s.; Česká pošta, s. p. a eIdentity a. s.

Oba tyto zákony zjednodušují a zaručují elektronickou komunikaci občanů s veřejnou správou. Tato komunikace je díky použití zaručeného elektronického podpisu bezpečná a dá se snadno zjistit, pokud by byl dokument neoprávněně pozměněn. Těmito kroky se vláda snaží zajistit rychlejší a efektivnější komunikaci s ušetřením vynaložených prostředků.

4. Informační systém základních registrů

Informační systém základních registrů propojuje čtyři základní registry, převodník ORG, orgány veřejné moci a běžného občana. Nejlépe je to vidět na následujícím obrázku č. 4.

Obrázek č. 4 Schéma systému základních registrů (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, © 2010j)

Existují 3 možnosti, jak se k základním registrům připojit:

- 1) přes vnější rozhraní ISZR,
- 2) přes kontaktní místo veřejné správy Czech POINT,
- 3) přes informační systém datových schránek.

Připojení přes vnější rozhraní slouží orgánům veřejné moci, které přes něj připojují své agendové informační systémy. Probíhá online v reálném čase. OVM ale nejdříve musí být registrovány v IS o ISVS, aby mohly žádat o připojení k ISZR.

Připojení přes Czech POINT je určeno fyzickým a podnikajícím fyzickým osobám. Funguje tak, že na základě žádosti dostane občan papírový výpis. Na Czech POINTu je možné získat následující výpisy a vyřídit tyto žádosti:

- veřejný výpis údajů z ROS,
- výpis o využití údajů z ROB,
- výpis o využití údajů z ROS,
- výpis o využití údajů z RPP – obsahuje informace kdo a kdy rozhodl o změně údajů v základních registrech,
- žádost o změnu údajů v ROB – podává fyzická osoba, pokud referenční údaje nesouhlasí se skutečným stavem,
- žádost o změnu údajů v ROS – podává podnikající fyzická osoba, pokud referenční údaje nesouhlasí se skutečným stavem,
- žádost o poskytování údajů třetí osobě – na základě žádosti mohou být informovány jiné fyzické nebo právnické osoby o změnách v záznamu občana. Tyto informace dostane subjekt do své datové schránky. Souhlas může být kdykoliv zrušen. (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, © 2012a)

Připojit se přes ISDS je možné od 30. července 2012. Žádosti lze zasílat prostřednictvím formulářů na Portálu veřejné správy (<https://portal.gov.cz>) z domova. Prostřednictvím datové schránky lze zařídit tyto záležitosti:

- veřejný výpis údajů z ROS,
- výpis údajů z ROS,
- výpis o využití údajů z ROB,
- výpis o využití údajů z ROS,
- žádost o změnu údajů v ROB – podává fyzická osoba, pokud referenční údaje nesouhlasí se skutečným stavem,
- žádost o změnu údajů v ROS – podává podnikající fyzická osoba, pokud referenční údaje nesouhlasí se skutečným stavem,
- žádost o poskytování údajů třetí osobě – na základě žádosti mohou být informovány jiné fyzické nebo právnické osoby o změnách v záznamu občana. Tyto informace dostane subjekt do své datové schránky. Souhlas může být kdykoliv zrušen,
- žádost o odvolání poskytnutí údajů třetí osobě,
- výpis údajů z ROB.

Z předchozích výčtů je patrné, že žádosti, které se dají vyřídit přes Czech POINT a datovou schránku, jsou s malými výjimkami téměř totožné. Přes datovou schránku nelze zažádat o výpis o využití údajů z RPP, navíc lze požádat o výpis údajů z ROB a je zde možnost podat žádost o odvolání poskytnutí údajů třetí osobě. Toto odvolání by ale mělo jít vyřídit i na kontaktním místě veřejné správy, přestože tato možnost není ve výčtu zahrnuta. (Česko.Ministerstvo vnitra ČR, © 2012b)

4.1 Realizace

Postup realizace ISZR je popsán k 31. říjnu 2012.

Počátek realizace základních registrů můžeme datovat na konec roku 2006, kdy vznikl projekt eGON. Tento projekt symbolizuje panáček eGON a jeho na sebe navazující části. Těmito částmi jsou:

- prsty – soustava snadno dostupných kontaktních míst – Czech POINT,
- oběhová soustava – zajišťuje bezpečný přenos dat – Komunikační infrastruktura veřejné správy,
- srdce – Zákon o eGovernmentu – Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů,
- mozek – bezpečná a aktuální databáze dat o občanech, státních a nestátních subjektech – základní registry veřejné správy. (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo vnitra ČR, © 2010c)

V roce 2008 si Ministerstvo vnitra dalo za úkol dvanáct priorit, mezi nimi byl i rozvoj eGovernmentu – moderního, přátelského a efektivního úřadu. Dne 10. září 2008 předložil ministr vnitra Ivan Langer vládě návrh zákona o základních registrech, který měl změnit neefektivní uchovávání a využívání údajů ve veřejné správě. V prosinci 2008 se v Praze konala konference na téma eGovernment, která měla přiblížit aktuální témata odborné veřejnosti.

V únoru 2009 proběhlo druhé čtení zákona o základních registrech. Zákon č. 111/2009 Sb., základních registrech byl poté schválen 26. března 2009 Senátem Parlamentu ČR.

V lednu 2010 byla zřízena Správa základních registrů, která se stará o ISZR. Jejím ředitelem se stal Michal Novák. Poslanecká sněmovna 10. února 2010 schválila návrh na odložení spuštění ostrého provozu základních registrů z důvodu technické nepřipravenosti na červenec

2012. Tento návrh podepsal prezident Václav Klaus 26. března 2010, tedy přesně rok po schválení zákona o základních registrech. V březnu téhož roku byla také ukončena dvě výběrová řízení spadající pod Ministerstvo vnitra. Výběrová řízení na RPP a ROB vyhrála firma Accenture. Ta měla sestavit registr obyvatel a registr práv a povinností. (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, © 2010f). Neúspěšní uchazeči o zakázky, ale výběrové řízení zpochybnili u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a firma tyto registry nemohla zrealizovat. V dubnu proběhla konference Internet ve státní správě a samosprávě v Hradci Králové, kde byla zmíněna výběrová řízení na základní registry a registry byly nazvány základním kamenem eGovernmentu. V září se stal ředitelem SZR Robert Ledvinka. V listopadu Poslanecká sněmovna schválila návrh novely zákona o základních registrech a pozici ředitele obsadil již třetí člověk v tomto roce – Jiří Hynek.

Únor 2011 byl ve znamení 7. ročníku Národní konference kvality ve veřejné správě, kde byly prezentovány základní registry jako projekt Ministerstva vnitra. Informace přednesl Robert Ledvinka. V březnu ministerstvo zhodnotilo schvalování projektů na čerpání financí z evropských strukturálních fondů. Ministerstvo schválilo 70 % projektů na modernizaci informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě a vzdělávání úředníků. Dne 3. března představil ministr vnitra Radek John priority na roky 2011 a 2012, mezi něž patří zejména eGovernment (zahrnující projekt základních registrů) a efektivní veřejná správa. V dubnu 2011 byla podepsána smlouva s firmou AutoCont CZ na realizaci ISZR. Bylo také potvrzeno, že projekt základních registrů je technicky připraven k realizaci. Dne 25. května 2011 byl schválen harmonogram postupu naplňování registrů údaji. Podrobný harmonogram je uveden v kapitole Zákon o základních registrech. V červnu 2011 Jiří Hynek z funkce ředitele odstoupil a na dva měsíce ho zastoupila Renata Novotná. V červenci Ministerstvo vnitra podepsalo smlouvu na realizaci RPP s firmou Asseco Central Europe a s firmou ICZ na realizaci ROB. Novým ředitelem byl v srpnu jmenován Robert Korselt. V listopadu proběhla konference Krajský rok informatiky v Plzni. Na této konferenci byly úředníci seznámeni se systémem základních registrů a byly zveřejněny základní milníky provozu základních registrů:

- pilotní provoz – od 28. listopadu 2011,
- zkušební provoz – od 1. dubna 2012,
- ostrý provoz – od 1. července 2012. (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, © 2010b)

V prosinci byl, po odvolání Roberta Korselta, jmenován nový ředitel SZR Michal Pešek.

V únoru roku 2012 proběhla Národní konference kvality ve veřejné správě. V dubnu stejného roku začal zkušební provoz ISZR s ostrými daty. V dubnu také proběhla konference Internet ve státní správě a samosprávě. Zde ministr vnitra Jan Kubice názorně představil finální podobu projektu a prakticky ukázal, jak budou registry fungovat. Na konferenci byl vydán první výpis ze základních registrů. V červnu 2012 zhodnotila Evropská komise kladně rozvoj eGovernmentu v ČR.

Dne 1. července 2012 byl spuštěn dlouho očekávaný ostrý provoz základních registrů. Během prvního dne se přes CzechPOINT@office připojilo „8 krajských úřadů, 11 statutárních měst a další desítky městských a obecních úřadů napříč celou republikou. Celkem bylo touto cestou vydáno 846 výpisů. Prostřednictvím agendových informačních systémů úřadů komunikovalo se základními registry 42 orgánů veřejné moci, celkově proběhlo v systému základních registrů během prvního dne ostrého provozu 482 566 transakcí.“ (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, © 2010h) Na kontaktních místech veřejné správy Czech POINT bylo vydáno celkem 116 výpisů. V srpnu 2012 zhodnotil náměstek ministra vnitra pro IT a eGovernment Radek Šmerda fungování registrů takto: „Uvedení systému základních registrů do ostrého provozu probíhá podle předpokladů Ministerstva vnitra. Dnem 1. července 2012 skutečně nedošlo k žádné okamžité revoluci ve veřejné správě. Tak, jak jsme dříve upozorňovali, je uvedení systému základních registrů do praxe dlouhodobý proces, v rámci kterého budou postupně narůstat počty uživatelů systému základních registrů jak prostřednictvím agendového informačního systému, tak Czech POINT nebo Informačního systému datových schránek.“ (Česko. Ministerstvo vnitra, © 2010e) Do ověřovacího provozu bylo přijato 936 žádostí, z toho jich bylo kladně vyřízeno 767. K registrům je po měsíci od spuštění připojeno 312 orgánů veřejné moci a 560 agendových informačních systémů. Vyžádáno bylo již 540 výpisů na Czech POINTech.

Přesně po 60 dnech je v ISZR provedeno 20 000 000 transakcí a je umožněn neustálý online přístup ke státem garantovaným údajům. Také je vydáno přes 52 000 výpisů na kontaktních místech veřejné správy Czech POINT. V říjnu Ministerstvo vnitra chtělo rozdělit 150 000 000 Kč z Evropského fondu pro regionální rozvoj. „Smyslem podpory je zajistit napojení všech ústředních orgánů státní správy na systém základních registrů tak, aby mohly čerpat údaje obsažené v základních registrech. Každý žadatel může na svůj projekt získat příspěvek ze strukturálních fondů až do výše 10 milionů korun.“ (Česko. Ministerstvo vnitra, © 2010a) Žádosti mohou být podány do konce listopadu a jsou určeny pro státní instituce, které budou referenční údaje z registrů pouze přijímat, ne editovat. Na konci října 2012 byly představeny

nové služby týkající se elektronizace veřejné správy a komerčního sektoru. Byly to následující služby: „přístup komerčních subjektů k údajům ze základních registrů, zveřejnění informací fyzických i právnických osob na Portálu veřejné správy a přístupové rozhraní informačního systému datových schránek.“ (Česko. Ministerstvo vnitra ČR, © 2010g) (Česko. Ministerstvo vnitra, © 2010i)

Po třech měsících ostrého provozu, tedy od 1. července 2012 do 30. září 2012, je možné zhodnotit fungování registrů kladně. Postupně se připojují orgány veřejné moci s jejich agendovými informačními systémy. Během prvního měsíce získalo certifikát do ostrého provozu 311 OVM s 570 AIS. Za tři měsíce je připojeno 690 OVM. Aktivně služby ISZR využívá 466 OVM. Lepší přehled o počtu připojených OVM a jejich agend je možné získat z následujících tabulek. (Pešek, 2012)

Typ OVM	Počet	Počet OVM v IS o ISVS			Počet OVM v ISZR		
		1.7.2012	30.9.2012	%	%	1.7.2012	30.9.2012
Ministerstva	14	11	11	79	57	5	8
Organizace OVM	363	33	39	11	6	9	21
Hl. město Praha	1	1	1	100	100	0	1
Městské části - statutární města	22	16	20	91	64	4	14
Městské části - obce	35	10	10	29	6	0	2
Krajské úřady	13	13	13	100	93	7	12
Statutární města	25	23	24	96	84	12	21
Města	575	270	379	66	46	48	264
Městysy	210	13	42	20	13	1	27
Obce	5437	283	812	15	6	4	320
Ostatní (např. notáři, exekutoři)	660	3	5	1	0	0	0
Celkem	7355	676	1356	19	9	90	690

Tabulka č. 1 Počty OVM (Pešek, 2012)

Tabulka č. 1 znázorňuje počty OVM v informačním systému o informačních systémech veřejné správy (IS o ISVS). OVM musí být dle Zákona č. 365/2000 Sb., o ISVS registrován v IS o ISVS, aby mohl požádat o certifikát opravňující k připojení k ISZR. Pro porovnání jsou v tabulce také uvedeny počty OVM, které již certifikát dostaly a mohou se tedy k základním registrům připojit. Je vidět, že počty registrovaných OVM v IS o ISVS a počty OVM v ISZR se značně liší. Nejlépe na tom je hl. město Praha, které má jen 1 OVM, tudíž jeho registrace je na 100%. Následují statutární města, kde je registrováno 96 % OVM. 91 % registrovaných OVM jsou „městské části – statutární města“. Počet OVM v ISZR je v porovnání s celkovým počtem OVM ještě rozdílnější. 100 % dosahuje opět hl. město Praha, které má jen 1 OVM. Následují krajské úřady, které mají 13 OVM. 93 % z nich má certifikát, který je

opravňuje k přístupu do základních registrů. 84 % OVM typu „statutární města“ může přistupovat k ISZR.

V tabulce č. 2 lze nalézt přehled agendových informačních systémů registrovaných v IS o ISVS v porovnání s AIS certifikovanými pro přístup k ISZR. Agendové informační systémy jsou rozdělené podle typu OVM. Pokud porovnáme celkový počet AIS v IS o ISVS a počet AIS v ISZR k 1. červenci 2012 je vidět, že v IS o ISVS je registrováno 2 646 AIS a pouze 166 AIS má certifikaci pro základní registry. Pokud jde o konec září 2012, situace je již mírně příznivější. K ISZR může přistupovat již 1128 agendových systémů, což je přibližně třetina z 3715 registrovaných v IS o ISVS.

Typ OVM	Počet AIS v IS o ISVS		Počet AIS k ISZR	
	1.7.2012	30.9.2012	1.7.2012	30.9.2012
Ministerstva	74	80	17	24
Organizace OVM	66	97	12	26
Hl. město Praha	13	13	0	2
Městské části - statutární města	97	123	7	26
Městské části - obce	49	49	0	8
Krajské úřady	104	109	10	23
Statutární města	307	326	44	97
Města	1492	1808	71	543
Městysy	21	60	1	35
Obce	419	1044	4	344
Ostatní (např. notáři, exekutoři)	4	6	0	0
Celkem	2646	3715	166	1128

Tabulka č. 2 Počty AIS (Pešek, 2012)

Na obr. č. 5 a č. 6 ještě následují dva příklady agendy, které vykonává OVM v rámci své působnosti, konkrétně agenda „Informační systém datových schránek“ a „Základní registr – registr práv a povinností“. Každý AIS vykonává minimálně jednu agendu. K 7. prosinci 2012 je na seznamu 463 registrovaných agend. K 30. září 2012 jich bylo 402. Agendy jednotlivých AIS se překrývají, to znamená že např. ÚOOÚ vykonává agendu „Evidence obyvatel a rodná čísla“ stejně jako Magistrát města České Budějovice nebo Okresní soud Plzeň-město.

Kód agendy: A119
Název agendy: Informační systém datových schránek
Datum registrace agendy: 31.01.2012
Platnost od: 31.01.2012
Platnost do:

Ohlašovatel agendy:
Identifikace OVM: 00007064
Název OVM: Ministerstvo vnitra

A) Právní předpisy, na jejichž základě je agenda vykonávána:
Právní předpisy vydané ve Sbírce zákonů:

Číslo	Rok	Název	Paragraf	Odstavec	Písmeno
194	2009	Vyhláška č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání informačního systému datových schránek			
300	2008	Zákon o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů			

Ostatní právní předpisy:
Číslo Rok Název
(žádná data)

B) Výčet činností vykonávaných v agendě:

Kód	Název	Popis
CR947	Správa informačního systému DS	MV je správcem tohoto systému a zajišťuje jeho stabilitu, bezpečnost, rozvoj a koordinuje jeho provoz (300/2008 Sb.).
CR948	Plnění informační povinnosti	Plnění informační povinnosti ve vztahu ke Správci ISDS dle § 15.
CR949	Plnění informační povinnosti ze strany Vězeňské služby	Plnění informační povinnosti ve vztahu ke Správci ISDS dle § 16.

C) Výčet OVM, které agendu vykonávají (nebo jejich souhrnné označení):
Souhrnné označení OVM, které agendu vykonávají:
Typ OVM
(žádná data)

Výčet OVM, které agendu vykonávají:

Identifikace OVM	Název
00007064	Ministerstvo vnitra
00020478	Ministerstvo zemědělství
00025429	Ministerstvo spravedlnosti
00212423	Vězeňská služba České republiky
44995059	Komora daňových poradců České republiky
47609109	Ministerstvo průmyslu a obchodu
48548456	Notářská komora České republiky
66000777	Česká advokátní komora
70940517	Exekutorská komora České republiky

Obrázek č. 5 Agenda ISDS (Správa základních registrů, © 2010-2012b)

Kód agendy: A104
Název agendy: Základní registr - registr práv a povinností
Datum registrace agendy: 31.01.2012
Platnost od: 31.01.2012
Platnost do:

Ohlašovatel agendy:
Identifikace OVM: 00007064
Název OVM: Ministerstvo vnitra

A) Právní předpisy, na jejichž základě je agenda vykonávána:
Právní předpisy vydané ve Sbírce zákonů:

Číslo	Rok	Název	Paragraf	Odstavec	Písmeno
111	2009	Zákon o základních registrech			

Ostatní právní předpisy:
Číslo Rok Název
(žádná data)

B) Výčet činností vykonávaných v agendě:

Kód	Název	Popis
CR944	Poskytování údajů dotčeným osobám	111/2009 14-4 111/2009 14-5
CR945	Zajišťování funkce správce registru práv a povinností	111/2009 49
CR946	Poskytování údajů z registru práv a povinností	111/2009 58 111/2009 58a 111/2009 59

C) Výčet OVM, které agendu vykonávají (nebo jejich souhrnné označení):
Souhrnné označení OVM, které agendu vykonávají:
Typ OVM
(žádná data)

Výčet OVM, které agendu vykonávají:

Identifikace OVM	Název
00007064	Ministerstvo vnitra

Obrázek č. 6 Agenda Základní registr – RPP (Správa základních registrů, © 2010-2012b)

Na obou obrázcích je vidět kód a název agendy, datum registrace a platnosti. Potom následuje ohlašovatel agendy, jeho identifikace a název. V obou případech je to Ministerstvo vnitra. Další částí je část A – právní předpisy, část B – výčet činností a C – výčet OVM, které agendu vykonávají. Na obrázku č. 6 může agendu základního registru vykonávat pouze Ministerstvo vnitra, na obrázku č. 5 je to 9 OVM.

Připojování úřadů k základním registrům je náročný proces, proto bylo Správou základních registrů zřízeno callcentrum, které slouží ke komunikaci problémů. V tomto centru pracují „kontaktní osoby s jasně definovanými oblastmi zaměření“ (Pešek, 2012), proto uživatelé téměř vždy dostanou jasnou odpověď na svoji otázku. Nejčastějšími tématy, se kterými se operátoři callcentra setkávají, jsou informace k fungování ISZR a základních registrů, informace k vydávání certifikátů a přidávání agend k vydaným certifikátům.

Z výše uvedených informací vyplývá, že vydávání certifikátů pro připojení k vnějšímu rozhraní ISZR je proces, který probíhá pozvolně a je finančně náročný, a proto ještě nějakou dobu potrvá než se budou moci všechny OVM připojit k ISZR. Ministerstvo vnitra se snaží různými projekty a přidělováním financí tuto situaci postupně zlepšovat.

4.2 Problémy

Se spouštěním základních registrů jsou spojeny také problémy, i když o nich Ministerstvo vnitra, potažmo Správa základních registrů neinformuje tak často jako o úspěších a výhodách. Různým nedokonalostem ISZR při testování běžného občana se věnuje Jiří Peterka v seriálu Základní registry pod lupou uveřejněném na serveru www.lupa.cz. Jiří Peterka se podílel na dokumentu Scénář možné realizace eGovernmentu v ČR v rámci Sdružení pro informační společnost (SPIS), na který navázala ICT Unie. Autorka se snažila tyto problémy shrnout k 30. září 2012.

Za výhody základních registrů je považována skutečnost, že jsou navzájem provázány a veškeré změny referenčních údajů se projeví všem úřadům. Toto se týká pouze OVM, které jsou na registry napojeny, ale už ne subjektů, se kterými občan přichází do styku, jako jsou pojišťovny, banky nebo mobilní operátoři. Tyto subjekty se k ISZR připojit nemohou. Proto existuje úkon zvaný „Poskytnutí údajů třetí osobě“, kterým občan určí, které subjekty se o změně údajů dozví. Tento souhlas může provést prostřednictvím své datové schránky nebo na Czech POINTu. Mezi subjekty, kterým může udělit souhlas, patří fyzické osoby, podnikající fyzické osoby a právnické osoby. Pro každého příjemce musí občan zvolit, jaké změny chce, aby subjekt obdržel (např. změna bydliště). Toto „Poskytnutí“ lze kdykoliv zrušit. Subjekt, kterému byl souhlas poskytnut, se o tom dozví, až když mu je nějaká změna doručena. Tato možnost, ale ještě v polovině září 2012 nefungovala. Z ministerstva vnitra dostal Jiří Peterka na dotaz, kolik bylo uděleno souhlasů se zasíláním změna a kolik bylo poskytnuto oznámení o změně, toto vyjádření: *„K dnešnímu dni byla služba pro udělení souhlasu volána 1 236krát. V tomto počtu je jak udělení souhlasu, tak jeho odvolání. Poskytování údajů při změně na*

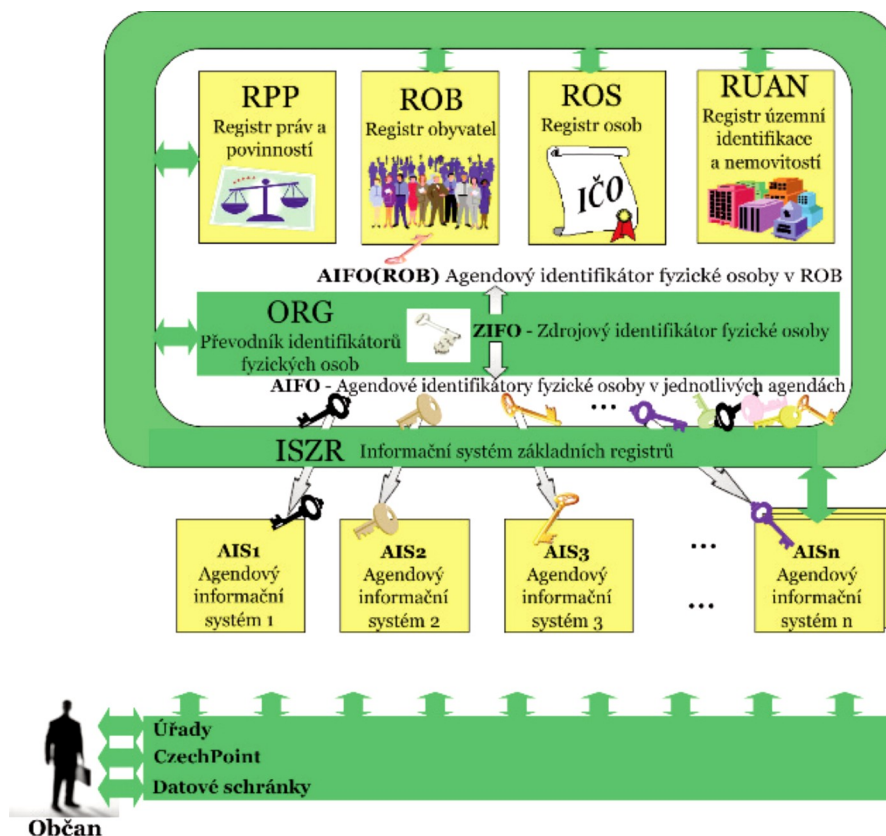
základě souhlasu se aktuálně neprovádí, o zahájení poskytování bude teprve rozhodnuto po otestování konzistence dat v rámci plnění registrů. Následně budou zaslány veškeré změny, které nastaly po datu poskytnutí souhlasu.“ (Peterka, © 1998-2012b) Dále bylo uvedeno, že by se příjemce souhlasu měl dozvědět, že mu byl udělen souhlas k přijímání změn. Toto ještě ke konci září nefungovalo. S tímto souvisí další problém a tím je nejednoznačná identifikace osoby. Občan, který uděluje souhlas, může určit, jaké informace má příjemce obdržet. Příjemce by měl dostat „informace obsahující číslo souhlasu a poskytované referenční údaje.“ (Peterka, © 1998-2012b) Informace ale nemusí obsahovat dostatek údajů, aby si příjemce dokázal „spárovat“ příjemce se svým zákazníkem. Občan totiž může zaškrtnout, že příjemce dostane jen adresu bydliště, ale ne jméno a příjmení, a z toho příjemce jen těžko pozná, od koho souhlas dostal, když se nemůže sám registrů ptát. Jednou možností je, že by to šlo uskutečnit přes číslo souhlasu, které by obsahoval jak souhlas s poskytnutím údajů třetí osobě, tak informace o změně referenčních údajů. Tato služba začala fungovat v říjnu 2012.

Po třech měsících provozu nefungovala možnost požádat o výpis údajů z RPP. Z datové schránky to, dle výše uvedených informací o přístupu k základním registrům, stále nešlo udělat, ale na kontaktním místě veřejné správy to je již funkční.

Dalším problémem je, že k základním registrům je připojena pouze zhruba jedna třetina OVM s jejich AIS, z celkového počtu OVM, které jsou registrovány v informačním systému o informačních systémech veřejné správy. (Peterka, © 1998-2012a)

4.3 Informační systém ORG

Správce informačního systému je Úřad pro ochranu osobních údajů. Realizace informačního systému ORG (IS ORG) je spolufinancována z projektu EU a dodavatelem se stala firma TESCO SW. IS ORG komunikuje pouze s ISZR. Napojení systému na ISZR je názorně vidět na obrázku č. 7.

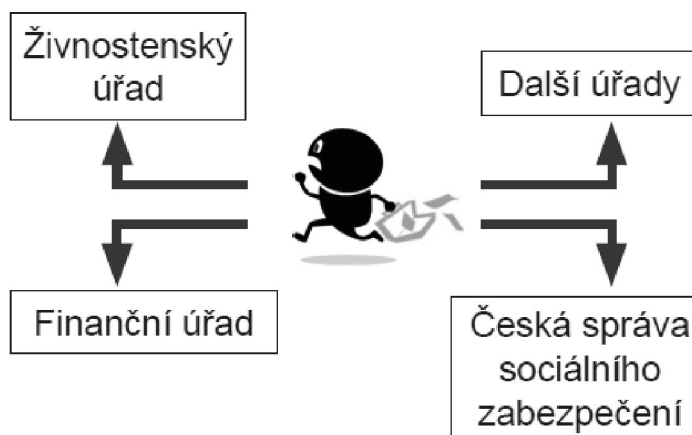
Obrázek č. 7 IS ORG v ISZR (Úřad pro ochranu osobních údajů, 2012)

IS ORG zajišťuje ochranu osobních údajů použitím bezvýznamových identifikátorů místo rodného čísla, které bylo doposud univerzálním identifikátorem. Identifikátory AIFO a ZIFO, představené již v kapitole č. 3, jsou uloženy jen v informačním systému ORG a zajišťují občanům vícenásobnou identitu, protože pro každou agendu (nebo skupinu agend) je vygenerován jiný identifikátor. Cílem je zabezpečit ochranu osobních údajů zavedením vícenásobné digitální identity občana. IS ORG neobsahuje žádné osobní údaje, proto není možné ZIFO ani AIFO spojit s konkrétní osobou. Systém vytváří, přiděluje a vede seznam identifikátorů. Ze ZIFO generuje AIFO pro konkrétní agendy. Jako jediný systém v ISZR zajišťuje převody AIFO jedné agendy na AIFO druhé agendy. (Úřad pro ochranu osobních údajů, 2012)

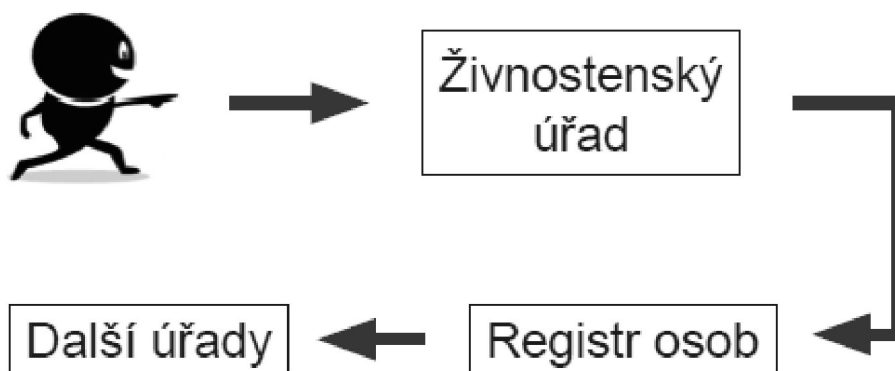
4.4 Přínosy ROS

Všechny důležité informace o Registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, zkráceně ROS, již byly zmíněny v kapitole o Zákoně o základních registrech, proto je teď možné se zaměřit na to, jaké dopady bude mít vznik registru osob na podnikatele. Zjednodušené se dá říci, že založení právnické osoby se bude odehrávat pouze na živnostenském úřadě. Po registraci osoby budou referenční údaje zapsány do ROS, odkud si

je převezmou další úřady, které je budou potřebovat (např. finanční úřad nebo Česká správa sociálního zabezpečení). Tím pádem podnikatel nebude muset obíhat další úřady a poskytovat jim údaje při změně, protože úřady si referenční údaje samy „vezmou“ z registru osob. Názorně je možné si tyto změny prohlédnout na obrázku č. 8 a 9.

Obrázek č. 8 Před provozem základních registrů (Český statistický úřad, © 2012)

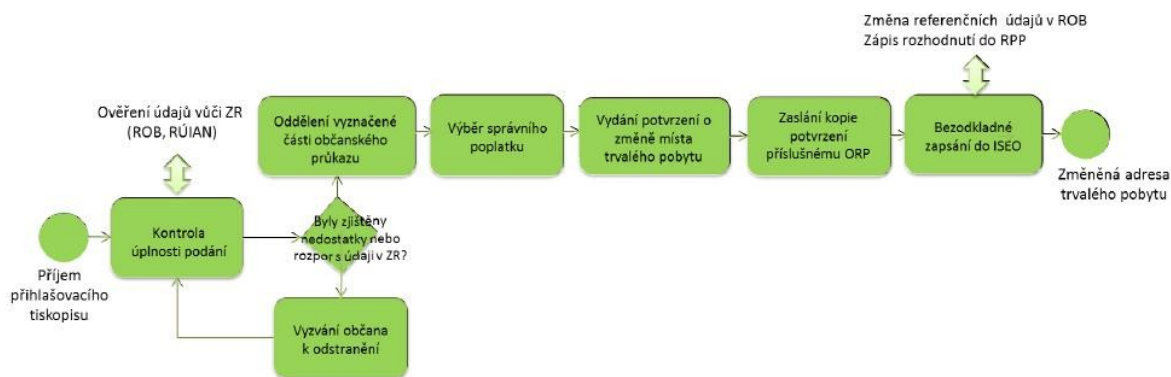

Obrázek č. 9 Po zahájení provozu základních registrů (Český statistický úřad, © 2012)

Změní se také přidělování IČO, které dříve prováděl Český statistický úřad. Nyní by osobám mělo být přiděleno IČO při registraci editorem ROS. Jedna osoba může mít přiděleno pouze jedno IČO. Je třeba uvést i to, že identifikační čísla přidělená před spuštěním ISZR jsou nadále platná. (Český statistický úřad, © 2012)

4.5 Praktický příklad

Jak základní registry fungují je možné názorně předvést na následujícím příkladu změny adresy trvalého pobytu na obrázku č. 10. Občan přijde na obecní úřad, kde odevzdá přihlašovací lístek k trvalému pobytu. Pracovník úřadu zkontroluje správnost vyplnění přihlašovacího lístku a také totožnost občana na základě předložení občanského průkazu. Údaje ověří v základním registru a to v registru obyvatel a v registru územní identifikace. Pokud je vše v pořádku, oddělí pracovník obecního úřadu vyznačenou část občanského průkazu, vybere správní poplatek a vydá občanovi potvrzení o změně místa trvalého pobytu. Kopii tohoto potvrzení pošle také obecnímu úřadu, na kterém byl občan nahlášen před změnou trvalého pobytu. Změnu úřad zapíše do informačního systému evidence osob (ISEO). Tímto zapsáním se změní referenční údaj „adresa místa pobytu“ s vazbou na RÚIAN. Tato změna bude také zanesena v registru práv a povinností. Zde by měl být záznam o jménu oprávněné úřední osoby a její roli, datum a čas přístupu, důvod a účel přístupu, a také seznam údajů, ke kterým bylo přistupováno. (Správa základních registrů, © 2010-2012a)

Obrázek č. 10 Změna adresy trvalého pobytu (Česko. Ministerstvo vnitra, 2012)

5. Analýza průzkumu a jeho výsledky

5.1 Metodika a cíle analýzy

Cílem dotazníkového průzkumu bylo zjistit, zda občané znají, rejstříky nebo systémy, které využívá veřejná správa, jak často komunikují s veřejnou správou (státem) a zda jsou s touto komunikací spokojeni. V neposlední řadě bylo také cílem ověřit, zda občané ví o reformě veřejné správy, která zahrnuje zavedení čtyř základních registrů

Hlavním nástrojem analýzy byl sociologický průzkum pomocí dotazníkového šetření. Zkoumaným vzorkem byli občané aktivní ve státní správě, tedy ti, kteří mají praktickou zkušenost s komunikací se státem. Na úvod dotazníku proto byly nastíněny nejběžnější situace, se kterými se respondent mohl setkat, aby byl vybrán vhodný vzorek.

Dotazník obsahoval šest otázek zahrnující otevřené a uzavřené odpovědi, sémantický diferenciál a nezbytné identifikační otázky. Průzkum byl proveden ve dvou na sebe navazujících obdobích pomocí papírové a elektronické verze. Úplný dotazník lze nalézt v příloze č 1.

První období průzkumu trvalo 5.-19. 3. 2012, kdy bylo 50 papírových dotazníků umístěno do Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje. Studijní a vědecká knihovna byla vybrána ze dvou důvodů. Jedním z nich je autorčin předpoklad, že do knihovny chodí vzdělaní lidé, kteří by mohli mít o základních registrech povědomí. Druhým důvodem je snadná dostupnost knihovny pro autorku. Dotazníky byly se souhlasem a na návrh pana Mgr. Milana Jenče, který je náměstkem pro hlavní činnost, umístěny na pokladnu ve vstupní hale budovy ve Smetanových sadech 2 v Plzni. Na pokladně probíhá registrace čtenářů a vybírání různých poplatků. Dotazníky nabízela čtenářům zaměstnankyně knihovny a po samostatném vyplnění je opět sbírala zpět. Tento postup se ukázal být jako správný, protože návratnost dotazníků byla 100%.

Ve druhém období byl proveden elektronický průzkum v termínu 21.-31. 3. 2012. Průzkum probíhal na sociální síti Facebook. Autorka vytvořila událost „Dotazník – základní registry“ obsahující odkaz na dotazník umístěný na samostatné webové stránce <http://dotaznik-zakladni-registry.ic.cz/>. Na tuto událost pozvala všechny svoje přátele a známé z této sociální sítě. Pokud se jim dotazník líbil, mohli odkaz na něj poslat dalším lidem, které by to mohlo

zajímat. Odpovědi byly zasílány autorce emailem. návratnost elektronických dotazníků nelze zjistit.

Za první období se vrátilo všech 50 papírových dotazníků, z nichž 16 kusů muselo být vyřazeno jako nerelevantní. Elektronický dotazník vyplnilo celkem 63 lidí, 7 dotazníků bylo nerelevantních. Další 6 dotazníků bylo vyplněno papírově. Tyto dotazníky byly poskytnuty lidem, kteří dotazník chtěli vyplnit, ale ne v elektronické formě. Celkově bylo tedy vyplněno 119 dotazníků. Jako nevyhovující muselo být vyřazeno celkem 23 dotazníků. Dále bylo zpracováno 96 dotazníků.

Mezi nejčastější důvody vyřazení dotazníku z dalšího zpracování patřily tyto:

- otázka č. 3 – nebyla vyplněna kompletně,
- otázka č. 3 – byla vyplněna protichůdně (např. rychlá – souhlasím, zdlouhavá – souhlasím),
- nebyla vyplněna druhá strana papírového dotazníku, zejména identifikační otázky.

Autorka dotazníky zpracovala ručně s pomocí programu Microsoft Excel.

5.2 Hypotézy

Hlavním cílem dotazníkového šetření je ověřit nebo vyvrátit hypotézy stanovené pro tuto práci:

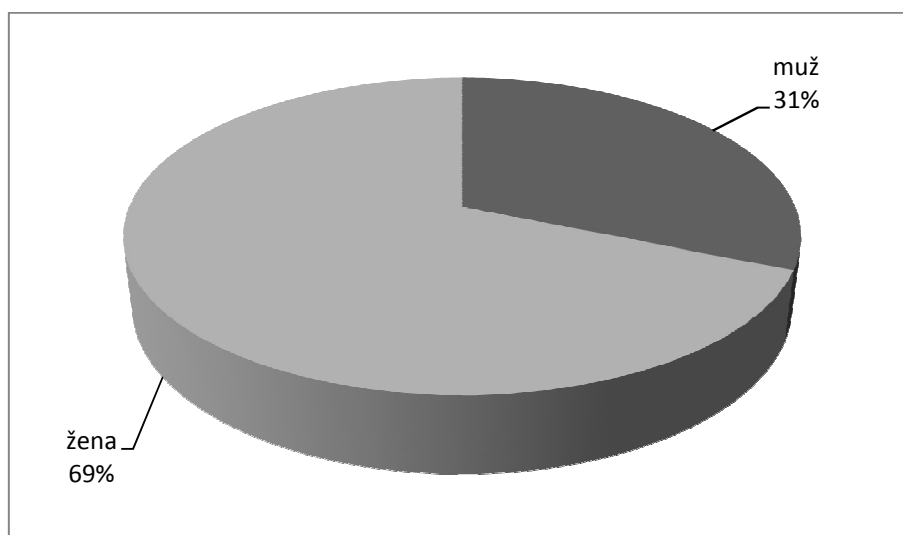
1. Většina občanů nějaké registry a systémy zná a ví, že je v nich zapsána. Pokud někdo vypíše jiný registr, nebude znát přesný název.
2. Většina občanů informace poskytuje nebo potřebuje jednou ročně.
3. Podnikatelé (OSVČ) mají více zkušeností s informačními systémy veřejné správy.
4. Občané jsou spíše nespokojeni s tím, jak fungují systémy veřejné správy.
5. Občané neví, že základní registry budou čtyři.
6. Občané neví, jaké by měly být výhody zavedení základních registrů.
7. Neexistuje souvislost mezi vzděláním a povědomím o základních registrech.

5.3 Dílčí analýzy

5.3.1. Identifikační otázky

Následující grafy a tabulky znázorňují zastoupení jednotlivých skupin, jejich věk a vzdělání.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 96 respondentů, z toho 66 žen a pouze 30 mužů. Grafické znázornění je vidět v grafu č. 1.

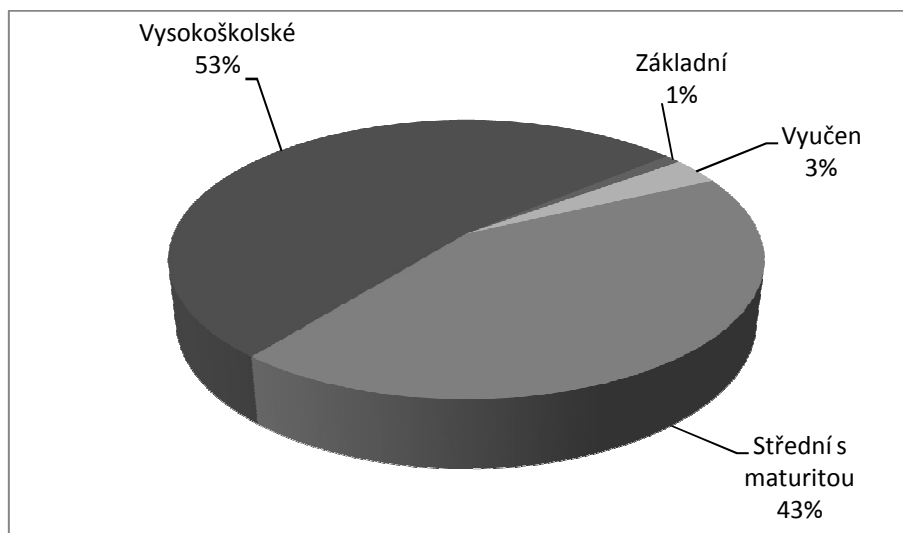
Graf č. 1 Rozložení mužů a žen

Jak je vidět v tabulce č. 3, průměrný věk u mužů činil 29 let, u žen 25 let. Celkový průměrný věk respondenta je 27 let. Otázku na věk zodpovědělo 23 mužů a 57 žen. Celkem 16 respondentů tuto otázku vynechalo.

	Počet	Průměrný věk
Muži	23	29
Ženy	57	25
Celkem	80	27

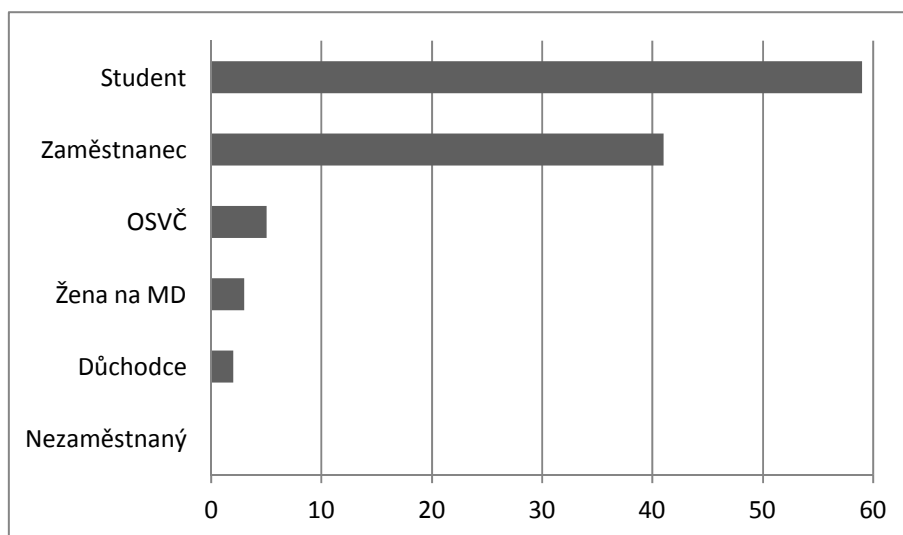
Tabulka č. 3 Průměrný věk

Co se týče vzdělání tak dotazník vyplnil 1 respondent se základním vzděláním, 3 lidé se středoškolským vzděláním bez maturity, 41 lidí s úplným středoškolským vzděláním a 51 vysokoškolsky vzdělaných lidí. Procentuelní zastoupení jednotlivých skupin je vidět na grafu č. 2.

Graf č. 2 Vzdělání

U otázky ohledně zaměstnání si respondenti mohli vybrat ze šesti možností. Nejvíce respondentů bylo mezi studenty, následovali zaměstnanci. Zajímavé je, že 11 respondentů označilo zároveň kolonku „student“ i „zaměstnanec“. Kategorii „jiné“ označily 3 ženy na mateřské dovolené, proto je tato skupina takto označena i v grafu. Zastoupení dalších skupin je vidět na grafu č. 3.

Graf č. 3 Zaměstnání

5.3.2. Hypotéza č. 1

Většina občanů nějaké registry a systémy zná a ví, že je v nich zapsána. Pokud někdo vypíše jiný registr, nebude znát přesný název.

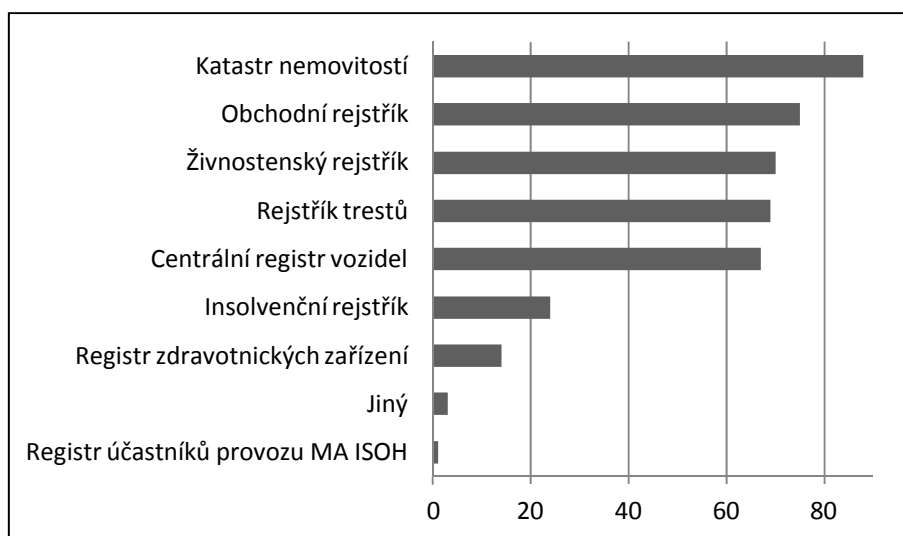
Hypotéza č. 1 se vázala k otázce č. 1:

Vyberte ty systémy, registry nebo rejstříky, které znáte:

Tato otázka byla položena jako první, aby si respondent uvědomil, jaké rejstříky existují a mohl pravdivěji vyplnit otázku č. 2 na frekvenci využívání. Respondent mohl označit více možností.

Hypotézu č. 1 je možné potvrdit pouze z poloviny. Každý z respondentů označil alespoň jednu odpověď, takže je pravda, že všichni občané, co dotazník vyplnili, znají nějaké registry, rejstříky nebo systémy, které veřejná správa využívá. 92 % respondentů (88 osob) zná Katastr nemovitostí, poté podle počtu respondentů následuje Obchodní (75) a Živnostenský rejstřík (70). Naopak Registr účastníků provozu modulu autovraků ISOH (Informační systém odpadového hospodářství) zná pouhé 1 % respondentů. Další označené možnosti dle četnosti ukazuje graf č. 4.

S tvrzením „Pokud někdo vypíše jiný registr, nebude znát přesný název.“, ale nelze souhlasit. Variantu „jiné“ vyplnili 3 respondenti a vždy napsali přesný název. Pro ilustraci jsou to tyto evidence: Centrální registr dlužníků, Centrální evidence osob, Registr ekonomických subjektů a Evidence znalců a tlumočnicků.

Graf č. 4 Znalost registrů a rejstříků

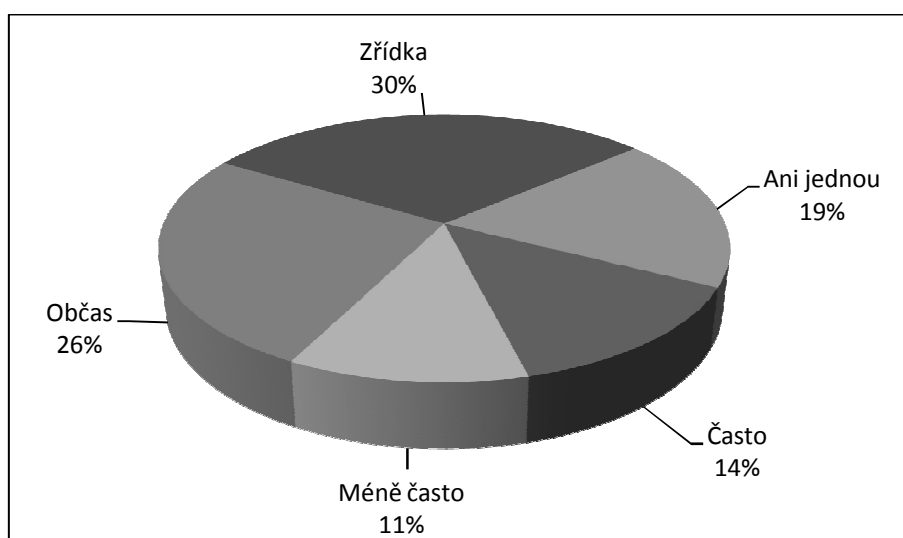
5.3.3. Hypotéza č. 2

Většina občanů informace poskytuje nebo potřebuje jednou ročně.

Ověřit nebo vyvrátit druhou hypotézu pomohla otázka č. 2:

Kolikrát za poslední 2 roky jste potřeboval(a) údaje z oficiálního rejstříku veřejné správy nebo jste tyto informace poskytoval(a)?

Frekvenční otázka, která měla za úkol zjistit, jak často lidé využívají informační systémy veřejné správy. Bylo možné označit pouze jednu odpověď. Rozložení je nejlépe vidět na následujícím výšečovém grafu č. 5.

Graf č. 5 Četnost využívání ISVS

Určení frekvence je osobní záležitostí a otázka zahrnující dva roky mohla být u respondentů matoucí, proto autorka u každé možnosti uvedla přibližné rozmezí, aby byly odpovědi sjednoceny (viz tabulka č. 4).

Často (více než 1x za půl roku)
Méně často (více než 2x ročně)
Občas (jednou ročně)
Zřídka (1x)
Ani jednou

Tabulka č. 4 Určení frekvence

Hypotéza č. 2 „*Většina občanů informace poskytuje nebo potřebuje jednou ročně.*“ musí být vyvrácena. Tuto hypotézu by potvrdzovalo nejvíce odpovědi u možnosti „občas“, ale není

tomu tak. Nejvíce respondentů (29) označilo odpověď „zřídka“, což znamená zhruba jednou za 2 roky. Možnost „občas“ zvolilo 25 respondentů.

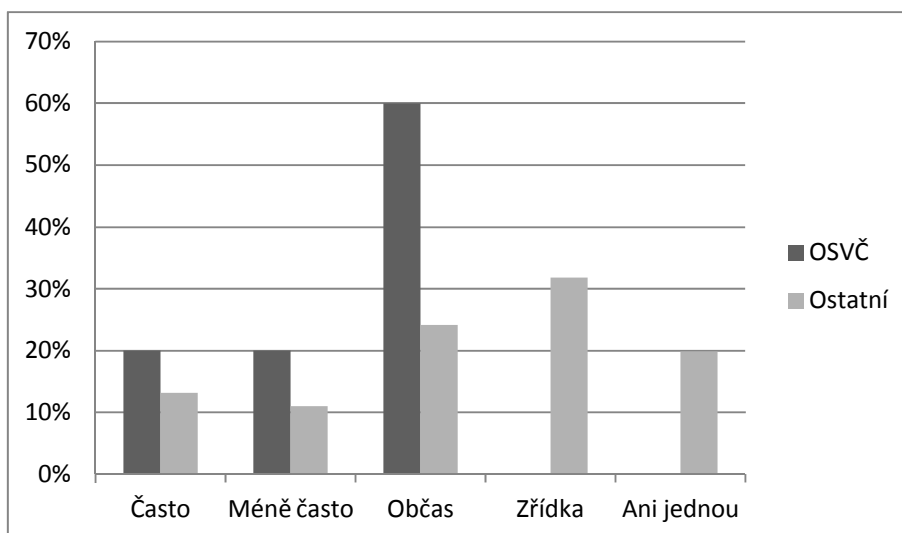
5.3.4. Hypotéza č. 3

Podnikatelé (OSVČ) mají více zkušeností s informačními systémy veřejné správy.

Aby bylo možné tuto hypotézu ověřit, bylo nutné vybrat ukazatele, které vypovídají o zkušenosti. Vzhledem k otázkám v dotazníku byla pro porovnání OSVČ a ostatních respondentů vybrána otázka č. 1 o znalosti rejstříků a poté otázka č. 2 o frekvenci využívání. Z 96 respondentů bylo pouze 5 osob samostatně výdělečně činných, proto výsledky nemají dostatečnou výpovědní hodnotu.

Pro porovnání znalosti o systémech a registrech, které OSVČ znají, byl proveden výpočet průměru pro skupinu OSVČ a ostatních respondentů. Z tohoto srovnání vyšli ostatní respondenti lépe, protože v průměru znají 4,3 rejstříků. OSVČ znají o 0,7 rejstříků méně, což je 3,6 rejstříku na osobu.

Porovnání míry využívání v procentech zobrazuje graf č. 6.

Graf č. 6 Četnost užívání ISVS OSVČ a ostatních

Hypotézu č. 3 „*Podnikatelé (OSVČ) mají více zkušeností s informačními systémy veřejné správy.*“ nelze potvrdit, protože z výše uvedených údajů lze zjistit, že OSVČ znají méně rejstříků oproti ostatním respondentům. Nejvíce podnikatelů (60 %) oficiální údaje z rejstříků veřejné správy poskytuje nebo požaduje pouze občas, což odporuje předpokladu, že by podnikatelé měli tyto rejstříky využívat často a tím pádem mít i více zkušeností. Vzhledem

k malému počtu respondentů ze skupiny osob samostatně výdělečně činných, ale nelze výsledky považovat za směrodatné.

5.3.5. Hypotéza č. 4

Občané jsou spíše nespokojeni s tím, jak fungují systémy veřejné správy.

Odpoď na tuto hypotézu bylo možné nalézt položením otázky č. 3 využívající metody sémantického diferenciálu. Respondentům byla předložena tabulka s následujícím zadáním: „Komunikace se státem (veřejnou správou) je:“. Následovalo 8 tvrzení o komunikaci s veřejnou správou u kterých měl respondent zaškrtnout škálu **silně souhlasím – souhlasím – nevím – nesouhlasím – silně nesouhlasím**, podle toho, co jemu přišlo nejbližší u každého tvrzení. V tabulce č. 5 je možné nalézt procentuální zastoupení odpovědí na jednotlivá tvrzení.

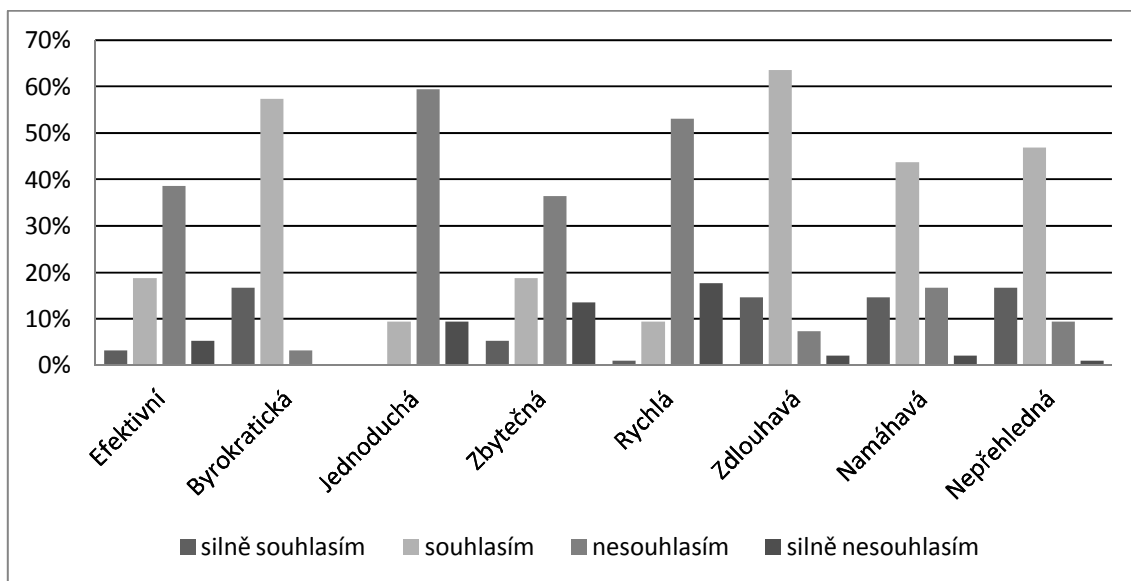
	silně souhlasím	souhlasím	nevím	nesouhlasím	silně nesouhlasím
Efektivní	3%	19%	34%	39%	5%
Byrokratická	17%	57%	23%	3%	0%
Jednoduchá	0%	9%	22%	59%	9%
Zbytečná	5%	19%	26%	36%	14%
Rychlá	1%	9%	19%	53%	18%
Zdlouhavá	15%	64%	13%	7%	2%
Namáhavá	15%	44%	23%	17%	2%
Nepřehledná	17%	47%	26%	9%	1%

Tabulka č. 5 Spokojenost s fungováním veřejné správy

Nejvíce respondentů (64 %) označilo, že souhlasí s tím, že komunikace s veřejnou správou je zdlouhavá. 59 % respondentů nesouhlasí s tvrzením, že komunikace je jednoduchá. 57 % respondentů souhlasí s tím, že komunikace je příliš byrokratická.

Za kladná tvrzení lze považovat: efektivní, jednoduchá, rychlá. Mezi záporná tvrzení patří: byrokratická, zbytečná, zdlouhavá, namáhavá a nepřehledná.

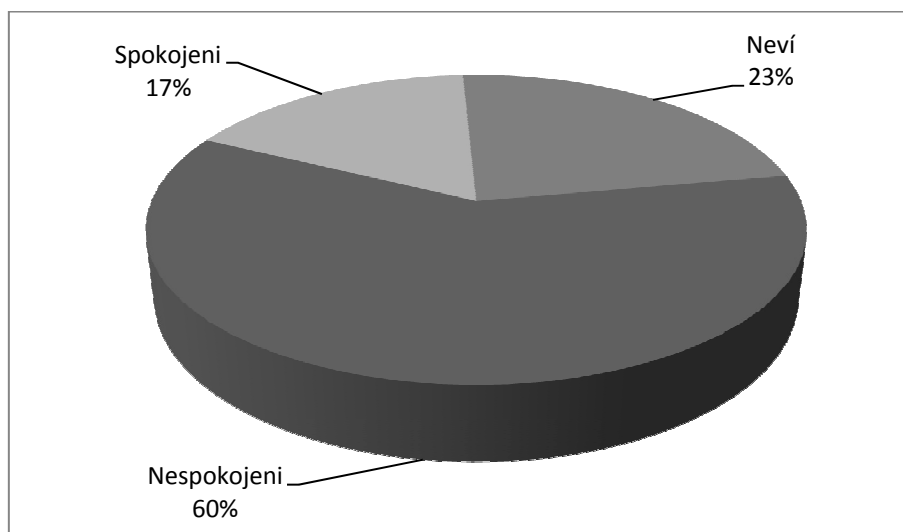
Na následujícím grafu č. 7 je vidět, že s kladnými tvrzeními respondenti spíše nesouhlasí a naopak se zápornými spíše souhlasí. Odpověď „nevím“ není zobrazena, protože na tomto grafu není potřeba.

Graf č. 7 Hodnocení tvrzení

Pro vyvrácení nebo potvrzení hypotézy bylo nutné vytvořit ještě jeden graf, který by přehledněji znázornil, zda jsou občané spokojeni nebo nespokojeni s fungováním veřejné správy. Byl vytvořen tak, že byla sečtena jednotlivá procenta u každé skupiny tvrzení. U kladných tvrzení (efektivní, jednoduchá, rychlá) autorka sečetla odpovědi „nesouhlasím“ a „silně nesouhlasím“, aby mohla být potvrzena hypotéza „*Občané jsou spíše nespokojeni s tím, jak fungují systémy veřejné správy.*“ U záporných tvrzení byly sečteny naopak odpovědi „souhlasím“ a „silně souhlasím“. Odpověď „nevím“ byla ponechána zvlášť. Výsledek lze vidět na grafu č. 8. S fungováním veřejné správy je nespokojeno 60 % respondentů, pouze 17 % je spokojeno a zbylých 23 % respondentů to nedokáže posoudit.

Podle dat, která byla uvedena výše, je možné hypotézu č. 4 „*Občané jsou spíše nespokojeni s tím, jak fungují systémy veřejné správy.*“ potvrdit.

Graf č. 8 Nespokojenost s fungováním veřejné správy

5.3.6. Hypotéza č. 5

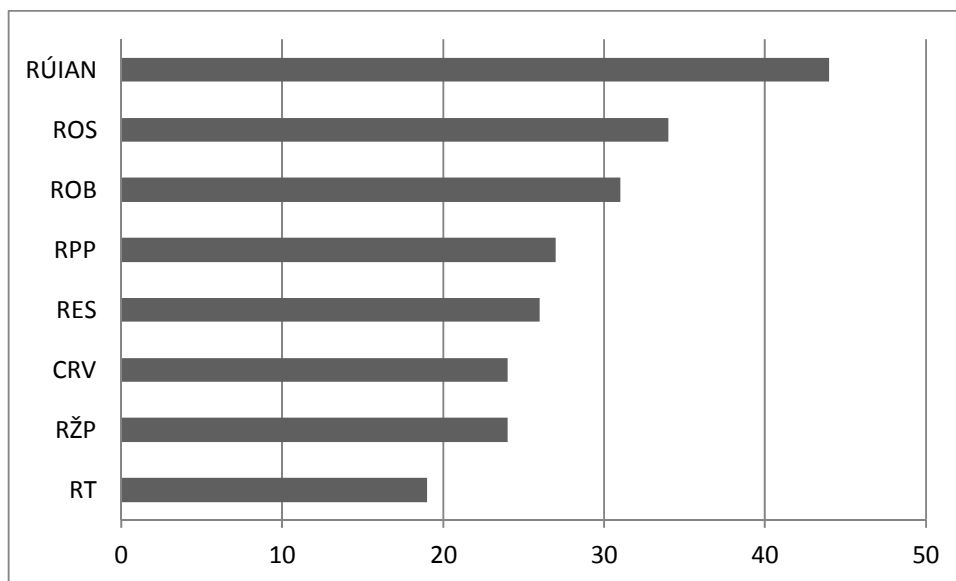
Občané neví, že základní registry budou čtyři.

Pro objasnění této hypotézy byla položena otázka č. 4:

Velkou reformou veřejné správy by měl být vznik základních registrů. Které to budou?

U této otázky mohl respondent vybrat z osmi možností: Registr práv a povinností (RPP), Rejstřík trestů (RS), Registr živnostenského podnikání (RŽP), Registr obyvatel (ROB), Centrální registr vozidel (CRV), Registr osob (ROS), Registr územní identifikace adres a nemovitostí (RÚIAN), Registr ekonomických subjektů (RES). Jako jediná otázka v dotazníku má správnou odpověď a tou je označení čtyř základních registrů: Registr práv a povinností, Registr obyvatel, Registr osob a Registr územní identifikace adres a nemovitostí.

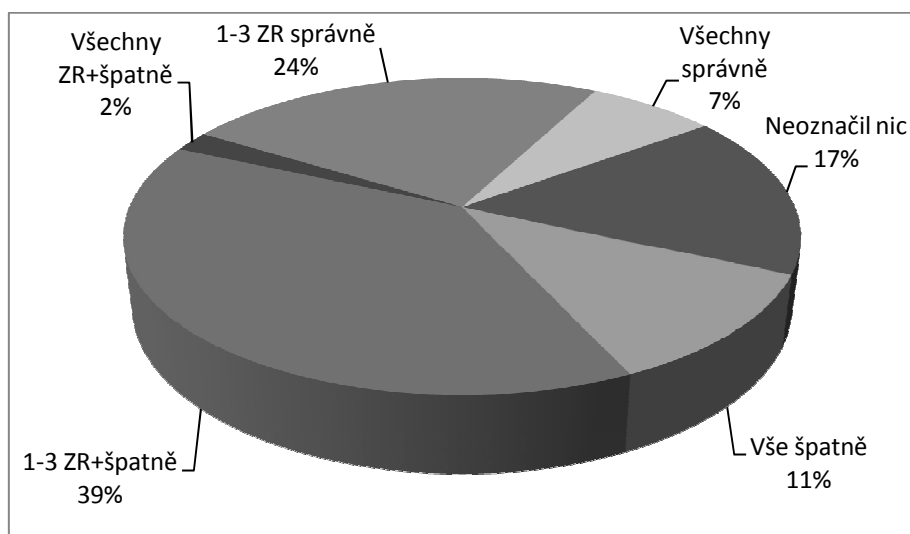
Graf č. 9 znázorňuje jednotlivé odpovědi podle nejčastějších označení. Potěšující je, že mezi čtyřmi nejzobrazovanějšími odpověďmi jsou všechny základní registry.

Graf č. 9 Znalost základních registrů

Následující graf č. 10 graficky znázorňuje rozložení dle následujících šesti kategorií:

- Neoznačil nic – respondent nechal otázku č. 4 nevyplněnou.
- Vše špatně – respondent označil některé z možností, ale ani jeden základní registr.
- 1–3 ZR+špatně – respondent označil 1–3 základní registry a k tomu i některé další, které mezi základní nepatří.
- Všechny ZR+špatně – respondent označil všechny čtyři základní registry a navíc další z nabízených odpovědí.
- 1–3 ZR správně – respondent označil 1–3 základní registry.
- Všechny správně – respondent označil jen čtyři základní registry a nic navíc.

Graf č. 10 Rozložení odpovědí v procentech

V tabulce č. 6 lze najít počty respondentů dle výše uvedených skupin.

1-3 ZR+špatně	37
1-3 ZR správně	23
Neoznačil nic	16
Vše špatně	11
Všechny správně	7
Všechny ZR+špatně	2

Tabulka č. 6 Rozložení odpovědí

Nejvíce respondentů (37) označilo 1–3 registry patřící mezi základní a k nim některé další. 23 respondentů označilo 1–3 správné základní registry. 16 respondentů neoznačilo ani jednu z nabízených odpovědí, což by bylo možné považovat za odpověď neví, která v nabídce chyběla. Pouze čtyři základní registry a nic navíc označilo jen 7 respondentů z 96. 2 respondenti označili všechny základní registry a k tomu ještě další z nabízených odpovědí.

Podle výše uvedených výsledků lze hypotézu č. 5 „*Občané neví, že základní registry budou čtyři.*“ potvrdit, protože pouze 7 respondentů označilo správně všechny základní registry.

5.3.7. Hypotéza č. 6

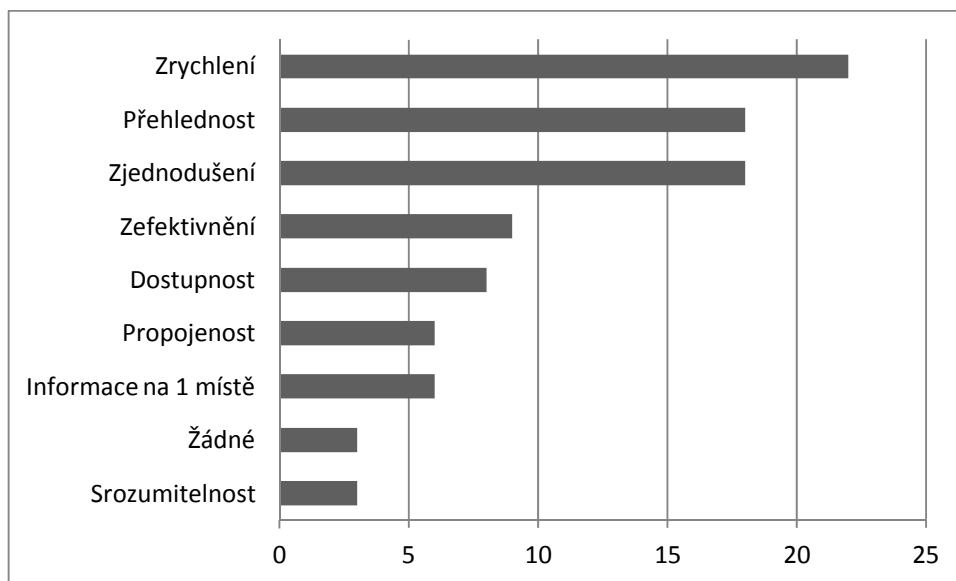
Občané neví, jaké by měly být výhody zavedení základních registrů.

Této hypotéze se věnovala otázka č. 5, která byla nejprve okomentována tímto textem:

V předchozích otázkách jste hodnotil(a) současný stav informačních systémů veřejné správy a jejich registrů a zároveň také to, zda o změnách Ministerstvo vnitra ČR dostatečně informuje. Základní registry by měly značně zjednodušit komunikaci občana se státem. V následující otázce prosím zodpovězte, jakým způsobem si myslíte, že se tato komunikace zlepší.

Jaké by měly být (budou) výhody základních registrů?

Následoval volný prostor, který mohli respondenti vyplnit nebo vynechat, pokud neznali odpověď na položenou otázku. Otázku č. 5 vyplnilo 56 respondentů, zatímco 40 respondentů tuto otázku ponechalo nezodpovězenou. Nejčastější odpovědi lze nalézt v grafu č. 11.

Graf č. 11 Výhody základních registrů

Nejvíce respondentů (22) si myslí, že výhodou zavedení základních registrů bude zrychlení komunikace s veřejnou správou. Zjednodušení a přehlednost zmínilo shodně 18 respondentů.

Následují další zajímavé odpovědi, které nebylo možné zařadit do předchozích skupin, ale přesto je nutné je zmínit. Odpovědi jsou přepsány doslovně tak, jak byly uvedeny v dotaznících:

- dostatečně vyškolení uživatelé systémů = úředníci
- odpadne redundance dat
- zkrátit čas trávený vyřizováním příslušných záležitostí
- méně byrokracie, administrativy
- blíž občanům – dostupná 24/7
- Nebude potřeba na všech úřadech hlásit stále dokola stejné např. změněné údaje. Zjednoduší se komunikace s úřady i mezi nimi. Bude možnost zkontrolovat si, kdo si moje údaje prohlížel.
- pravidelná aktualizace údajů
- Větší jistota, že všechny formality jsou v pořádku.
- Zjednoduší se ohlašovací povinnost. Při změně údajů dojde k zápisu do všech ostatních registrů.
- Konečně se sjednotí některé registry a bude možné žádat o některé doklady/výpisy na kterémkoliv městě.
- ověřitelnost

Z výše uvedených odpovědí je vidět, že respondenti ví, k čemu by měly základní registry sloužit. Většina respondentů, která na tuto otázku odpověděla, vyjmenovala alespoň jednu výhodu, kterou zmiňuje i Správa základních registrů zajišťující provoz informačního systému základních registrů. Hypotézu č. 6 „*Občané neví, jaké by měly být výhody zavedení základních registrů.*“ tedy nelze potvrdit.

5.3.8. Hypotéza č. 7

Neexistuje souvislost mezi vzděláním a povědomím o základních registrech.

Bylo použito šest kategorií z hypotézy č. 5, které rozdělily respondenty dle způsobu odpovědi na otázku o znalosti základních registrů:

- A. Neoznačil nic – respondent nechal otázku č. 4 nevyplněnou.
- B. Vše špatně – respondent označil některé z možností, ale ani jeden základní registr.
- C. 1–3 ZR+špatně – respondent označil 1–3 základní registry a k tomu i některé další, které mezi základní nepatří.
- D. Všechny ZR+špatně – respondent označil všechny čtyři základní registry a navíc další z nabízených odpovědí.
- E. 1–3 ZR správně – respondent označil pouze 1–3 základní registry.
- F. Všechny správně – respondent označil jen čtyři základní registry.

K těmto kategoriím byly přiřazeny počty respondentů dle vzdělání viz tabulka č. 7. Z tabulky lze vyčíst, že zvýrazněný sloupec F reprezentuje ty respondenty, kteří označili jen základní registry a nic navíc. U vysokoškolsky vzdělaných lidí je to 7 respondentů. U ostatních skupin nikdo. Sloupec E, tedy 1–3 ZR označené správně, zastupuje u středoškolsky vzdělaných lidí 11 respondentů, u vysokoškolsky vzdělaných lidí je to 12 respondentů. Ve sloupci D je možné nalézt 2 respondenty ze skupiny vysokoškoláků. Sloupec C zastupuje variantu špatných odpovědí a k nim označení 1–3 základních registrů. Do této kategorie spadá 17 středoškoláků a 18 vysokoškoláků. Zbylé sloupce nejsou vzhledem k hypotéze relevantní. Respondentů se základním a středoškolským vzděláním bez maturity není dostatečné množství.

	A	B	C	D	E	F	Celkem
ZŠ	0	0	1	0	0	0	1
Vyučen	1	1	1	0	0	0	3
SŠ	6	7	17	0	11	0	41
VŠ	9	3	18	2	12	7	51

Tabulka č. 7 Souvislost mezi vzděláním a povědomím o ZR

Hypotéza č. 7 *„Neexistuje souvislost mezi vzděláním a povědomím o základních registrech.“* není, vzhledem k uvedeným údajům, pravdivá, protože existuje souvislost mezi vzděláním a povědomím o základních registrech.

5.4 Shrnutí výsledků

Dotazníkový průzkum o základních registrech měl stanoven 7 hypotéz z nichž lze vyvodit následující závěry:

Každý respondent zná alespoň jeden rejstřík, registr nebo systém, který využívá veřejná správa. Nejznámější je Katastr nemovitostí a Obchodní a Živnostenský rejstřík. Pokud někdo vypsal jiný rejstřík, znal přesný název. Hypotéza č. 1 *„Většina občanů nějaké registry a systémy zná a ví, že je v nich zapsána. Pokud někdo vypíše jiný registr, nebude znát přesný název.“* se tedy částečně potvrdila.

Nejvíce respondentů poskytuje nebo potřebuje informace od veřejné správy přibližně jednou za dva roky. Hypotéza č. 2 *„Většina občanů informace poskytuje nebo potřebuje jednou ročně.“* nebyla potvrzena.

Hypotézu č. 3 *„Podnikatelé (OSVČ) mají více zkušeností s informačními systémy veřejné správy.“* nelze potvrdit ani vyvrátit kvůli malému počtu OSVČ mezi respondenty. Dotazník vyplnilo pouze 5 podnikatelů, oproti 91 zbylým respondentům. Ze získaných dat ale lze zjistit, že OSVČ znají v průměru méně rejstříků oproti ostatním respondentům a oficiální údaje z rejstříků veřejné správy používají nebo poskytují občas, což znamená zhruba jednou ročně. Hypotéza by tedy byla spíše vyvrácena.

Dle autorčiných předpokladů je většina respondentů nespokojena s fungováním veřejné správy. Hypotéza č. 4 *„Občané jsou spíše nespokojeni s tím, jak fungují systémy veřejné správy.“* může být potvrzena.

Z uvedených odpovědí je vidět, že k projektu základních registrů není prováděna téměř žádná propagace veřejnosti, i když občanů se tato změna také týká. Pouze 7 respondentů označilo všechny 4 základní registry. Většina respondentů označila jen některé ze čtyř základních registrů. Hypotézu č. 5 *„Občané neví, že základní registry budou čtyři.“* lze potvrdit. A je možné k tomu doplnit, že občané zřejmě o základních registrech neví téměř nic.

Proto otázku o výhodách základních registrů téměř polovina respondentů nechala nevyplněnou. Pokud respondent na otázku odpověděl, nejčastější odpovědí bylo zrychlení,

přehlednost, zjednodušení a zefektivnění veřejné správy. Tyto výhody uvádí i Ministerstvo vnitra, které se na projektu ISZR podílí. Hypotéza č. 6 „*Občané neví, jaké by měly být výhody zavedení základních registrů.*“ musí být vyvrácena.

Hypotéza č. 7 „*Neexistuje souvislost mezi vzděláním a povědomím o základních registrech.*“ se ukázala být mylnou. Všech 7 respondentů, kteří správně označili 4 základní registry je z řad vysokoškolsky vzdělaných osob.

Ze sedmi hypotéz stanovených pro tuto práci byly 3 potvrzeny a 4 vyvráceny. Lze tedy konstatovat, že většina občanů zná systémy, které používá veřejná správa, ale s fungováním veřejné správy jsou spíše nespokojeni. Občané neví, jaké budou základní registry, ale dokáží odvodit, jaké budou jejich výhody. Největší povědomí o základních registrech mají nejvíce vzdělaní lidé.

6. Závěr

Spuštění informačního systému základních registrů je velký krok kupředu v elektronizaci veřejné správy v České republice. Autorka proto zjišťovala, jak jsou o těchto změnách informováni občané České republiky, pro které by tento projekt měl být výrazným zjednodušením při komunikaci s veřejnou správou. Ukázalo se, že Ministerstvo vnitra o těchto změnách moc neinformuje. Z dotazníkového průzkumu provedeného v březnu 2012, tedy čtyři měsíce před ostrým startem provozu základních registrů, vyplynulo nízké povědomí o základních registrech. Nyní na konci listopadu by již situace byla zřejmě jiná, protože tematika základních registrů, bohužel zejména v negativním světle, se v médiích často objevuje. Na dotazník celkem odpovědělo 96 respondentů, kteří již někdy komunikovali se státní správou. Dotazník bylo možné vyplnit v papírové a elektronické formě.

Co tedy průzkum přinesl? Průzkum měl potvrdit nebo vyvrátit stanovené hypotézy. Nejdůležitější výsledky budou nyní představeny. Nejprve autorka zhodnotí otázky týkající se komunikace občana s veřejnou správou. Ukázalo se, že občané moc nekomunikují, nebo si možná tuto komunikaci dostatečně neuvědomují. Nejčastěji respondenti odpovídali, že informace z oficiálních rejstříků nebo registrů veřejné správy potřebují nebo poskytují zřídka, což znamená zhruba jednou za dva roky. Přesto je s fungováním systémů veřejné správy nespokojeno 60 % respondentů. Značný počet respondentů souhlasil s negativními tvrzeními, že fungování veřejné správy je byrokratické, zdlouhavé, namáhavé a nepřehledné. Naopak nesouhlasili s tím, že komunikace je efektivní a rychlá. Zřejmě tyto respondenti znají dobře situace, kdy např. při změně trvalého bydliště museli obejít všechny úřady a instituce a tuto změnu osobně nahlásit. Po připojení všech úřadů k systému základních registrů by se toto již nemělo dít. Mělo by stačit změnu nahlásit jen na jednom úřadě a ostatní úřady by si tuto změnu měly jen aktualizovat ze systému základních registrů.

Následují otázky týkající se přímo základních registrů. V otázce o znalosti čtyř základních registrů měli respondenti z vybraných možností označit základní registry. Aby nedošlo ke zkreslení výsledků, nebylo nikde uvedeno, že základní registry mají být čtyři. Mezi nejoznačovanější patřily všechny čtyři registry (ROB, ROS, RÚIAN, RPP), ale jen 7 % respondentů označilo jen a pouze základní registry. Žádnou z nabízených možností neoznačilo 11 % respondentů, což by se dalo považovat za odpověď nevim. Ačkoli velmi malý počet respondentů ze vzorku ví, jaké mají být základní registry, u otázky ohledně jejich výhod se odpovědi překvapivě shodovaly s výhodami, jaké uvádí Ministerstvo vnitra. Dalo by

se předpokládat, že to jsou přání běžných občanů, jak by měla fungovat veřejná správa. Mezi nejčastější odpovědi patřilo zrychlení, přehlednost, zjednodušení a propojenost. Ukázalo se také, že lze najít korelaci mezi vzděláním a povědomím o základních registrech. Všech 7 respondentů, kteří věděli, jaké jsou čtyři základní registry jsou vysokoškolsky vzdělaní lidé.

Základní registry by měly sloužit občanům i orgánům veřejné moci. Pro občana by mělo být jednodušší s úřady komunikovat, protože by neměl stále dokládat referenční údaje obsažené v základních registrech. Občan také může snáze kontrolovat, jaké údaje jsou o něm v registrech vedené a kdo a za jakým účelem tyto údaje používal. Jednou ročně by mu měly být tyto informace automaticky posílány do datové schránky, pokud ji má zřízenou. Jinak si o údaje o využívání může požádat na kontaktním místě Czech POINT. Občan již nebude muset nadále nahlašovat např. změnu bydliště na všech úřadech, které údaj o adrese bydliště vedou. Bude stačit změnu nahlásit na jednom úřadě a ostatní si tuto změnu aktualizují ze základních registrů. Další přínosem by měla být služba zasílání změn referenčních údajů vybraným subjektům mimo veřejnou správu. Těmito subjekty může být banka nebo telefonní operátor.

Cílem základních registrů je poskytovat právně závazné referenční údaje a udržovat je aktuální. Změny v referenčních údajích by měly být distribuovány do všech systémů veřejné správy, které jsou připojeny k ISZR a tím zjednodušit občanovi ohlašovací povinnost týkající se změn údajů. Mezi hlavní priority patří bezpečnost osobních údajů. Tu zajišťuje jak zavedení bezvýznamových identifikátorů AIFO, tak registr práv a povinností, kde jsou stanoveny role úřadů a jednotlivých úředníků a údaje, ke kterým mají právo přistupovat při výkonu různých činností.

Uvedení do provozu takového rozsáhlého informačního systému s sebou vždy přináší komplikace. Problémy byly umocněny nedostatkem financí souvisejícím se změnami dodavatele a časovou tísň. Systém byl nakonec spuštěn s ročním zpožděním oproti původnímu plánu. Ani tento odklad však nepomohl vyřešit všechny technické nedostatky. Při ostrém provozu se objevily problémy s duplicitou údajů a nekompatibilitou systémů. Ukázalo se také, že je nutné proškolit zaměstnance úřadů pro práci s ISZR a překonat jejich počáteční odpor.

Projekt Informační systém základních registrů je tedy od počátku července 2012 spuštěn a pokud se v nejbližších měsících podaří Ministerstvu vnitra do tohoto systému zapojit všechny úřady, bude tento projekt velmi prospěšný a určitě si toho zjednodušení všimnou i běžní občané. Na tuto chvíli si asi ještě ale budeme muset ještě nějaký čas počkat, protože

připojování do systému základních registrů přes agendové informační systémy, Czech POINT nebo datové schránky je dlouhodobým procesem, který nelze zrealizovat ze dne na den.

Seznam použité literatury

BRATKOVÁ, Eva, 2011. *Citování informačních zdrojů a tvorba bibliografických referencí podle mezinárodní normy ISO 690:2010*. Verze 1.0. Praha, 2011. 58 s.

ČESKO, 2000. Zákon č. 365 ze dne 14. září 2000 o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 99, s. 4666-4671. ISSN 1211-1244. Dostupný z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>.

ČESKO, 2008. Zákon č. 300 ze dne 17. července 2008 o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, částka 98, s. 4491-4500. ISSN 1211-1244. Dostupný z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>.

ČESKO, 2009. Zákon č. 111 ze dne 26. března 2009 o základních registrech. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009, částka 33, s. 1267-1287. ISSN 1211-1244. Dostupný z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2007. *Efektivní veřejná správa a přátelské služby: strategie realizace Smart Administration v období 2007-2015* [online]. Praha, 2007 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/modernizace-dokumenty-strategie-pdf.aspx.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010a. 150 milionů je připraveno pro napojení státních úřadů na základní registry. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2010 [cit. 2012-12-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/150-milionu-je-pripraveno-pro-napojeni-statnich-uradu-na-zakladni-registry.aspx>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010b. Blíží se spuštění pilotního provozu základních registrů. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2010 [cit. 2012-12-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/blizi-se-spusteni-pilotniho-provozu-zakladnich-registru.aspx>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010c. eGON jako symbol eGovernmentu – moderního, přátelského a efektivního úřadu. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2010 [cit. 2012-12-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/egon-jako-symbol-egovernmentu-moderniho-pratelskeho-a-efektivniho-uradu-252052.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010d. Jak to bylo, je, jak to bude v praxi a z jakého důvodu. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2010 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/jak-to-bylo-je-jak-to-bude-v-praxi-a-z-jakeho-duvodu.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010d. Měsíc od spuštění základních registrů: systém funguje, úřady jsou připojovány. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2010 [cit. 2012-12-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mesic-od-spusteni-zakladnich-registru-system-funguje-urady-jsou-pripojovany.aspx>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010f. Ministerstvo vnitra ukončilo dvě výběrová řízení na základní registry veřejné správy. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2010 [cit. 2012-12-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zpravodajstvi-ministerstvo-vnitra-ukoncilo-dve-vyberova-rizeni-na-zakladni-registry-verejne-spravy.aspx>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010g. Nové služby najdou využití v komerčním sektoru. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2010 [cit. 2012-12-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/nove-sluzby-egovernmentu-najdou-vyuziti-v-komercnim-sektoru.aspx>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010h. První den základních registrů a první tisícovka výpisů, půl milionu transakcí. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2010 [cit. 2012-12-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/prvni-den-zakladnich-registru-a-prvni-tisicovka-vypisu-pul-milionu-transakci.aspx>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010i. Tiskové zprávy. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2010 [cit. 2012-11-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/informacni-servis-tiskove-zpravy-tiskove-zpravy.aspx>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2010j. Základní registry veřejné správy. In: *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2010 [cit. 2012-11-20]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zakladni-registry-zakladni-registry-verejne-spravy.aspx>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2012. *Dopady spuštění základních registrů na subjekty územní samosprávy* [online]. Verze 1.0. Praha, 2012 [cit. 2012-12-17]. Dostupné z: http://www.szrcr.cz/uploads/Dokumenty/Analyza_Cortis/anal_dzr_v1_hlavni_dokument.pdf.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2012a. Základní registry. In: *Czech POINT* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2012 [cit. 2012-12-08]. Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/web/?q=node/587>.

ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2012b. Základní registry: podání žádosti o výpis a změnu údajů ze základních registrů. In: *Portál veřejné správy* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, © 2012 [cit. 2012-12-08]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/portal/obcan/situace/10038/10039/10062.html#obsah>.

ČESKO. ÚŘAD VLÁDY, 2011. Nařízení vlády ze dne 25. května 2011 o stanovení harmonogramu a technického způsobu provedení opatření podle § 64 až 68 zákona o základních registrech. In: *Sbírka zákonů Česká republika*. 2011, částka 60, s. 1594-1597. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/>.

ČESKO. VLÁDA, 1998. Státní informační politika: cesta k informační společnosti [online]. [1998] [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/historie-minulych-vlad/statni-informacni-politika---cesta-k-informacni-spolecnosti---dokument-2089/>.

ČESKO. VLÁDA, 2004. Vláda. *Státní informační a komunikační politika : eČesko 2006* [online]. 2004 [cit. 2012-12-15]. 35 s. Dostupné z: http://knihovnam.nkp.cz/docs/SIKP_def.pdf.

ČESKO. VLÁDA, 2008. *Strategie rozvoje služeb pro „informační společnost“* [online]. Praha, 2008 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z www: <http://www.egovernment.cz/strategie%20ISSS.doc>.

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, © 2012. *Přínosy a dopady registru osob ROS* [online]. © 2012 [cit. 2012-12-10]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/letak_prinosy_a_dopady_registru_osob_duben_2012/\\$File/iop_ROS_letak_prinosy.pdf](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/letak_prinosy_a_dopady_registru_osob_duben_2012/$File/iop_ROS_letak_prinosy.pdf).

DISMAN, Miroslav, 2009. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2009. 374 s. ISBN 978-80-246-0139-7.

INSTITUT PRO VEŘEJNOU SPRÁVU, © 2008-2012. *Slovník nejčastěji používaných pojmů ve veřejné správě* [online]. Praha, © 2008-2012 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://svs.institutpraha.cz/>.

PEŠEK, Michal, 2012. *Výtah ze zprávy o provozu základních registrů: tři měsíce ostrého provozu* [online]. Praha: Správa základních registrů, 2012 [cit. 2012-11-10]. Dostupné z: http://www.szrcr.cz/uploads/Dokumenty/ZPRAVA_SZR_20121001_vytah_MPE.pdf

PETERKA, Jiří, © 1998-2012a. Základní registry měly dohnat všechny resty. Připraveno ale není jejich okolí. In: *Lupa.cz: server o českém Internetu* [online]. © 1998 – 2012 [cit. 2012-12-17]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/zakladni-registry-mely-dohnat-vsechny-resty-pripraveno-ale-neni-jejich-okoli/>.

PETERKA, Jiří, © 1998-2012b. Základní registry pod lupou: vaši banku či operátora na změny (zatím) neupozorní. In: *Lupa.cz: server o českém Internetu* [online]. © 1998-2012 [cit. 2012-12-17]. ISSN 1213-0702. Dostupné z: <http://www.lupa.cz/clanky/zakladni-registry-pod-lupou-vasi-banku-ci-operatora-na-zmeny-zatim-neupozorni/>.

[PROŠEK, David], © 2010. Rodná čísla zaniknou v roce 2025 – postupně je nahradí ZIFO a AIFO. In: *eGOV.cz* [online]. © 2010 [cit. 2012-12-17]. Dostupné z: http://www.egov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=188:rodna-islazaniknou-v-roce-2025-postupn-je-nahradi-zifo-a-aifo&catid=8:zakladni-registry&Itemid=3.

SDRUŽENÍ PRO INFORMAČNÍ SPOLEČNOST, 2007. *Principy SPIS pro legislativu iGovernmentu* [online]. Praha, listopad 2007 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.ictu.cz/fileadmin/docs/Spis/konference/principynew.pdf>.

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ, © 2010-2012a. Informace k postupu ohlášen při zápisu údaje o adrese místa trvalého pobytu. In: *Správa základních registrů* [online]. Praha: Správa základních registrů, © 2010-2012 [cit. 2012-12-15]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/uploads/download/informaceohlasovny.pdf>.

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ, © 2010-2012b. Registrované agendy. In: *Správa základních registrů* [online]. Praha: Správa základních registrů, © 2010-2012 [cit. 2012-12-08]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/registr-prav-a-povinnosti/udaje-o-registrovanych-agendach-podle-zakona-111-2009>.

SPRÁVA ZÁKLADNÍCH REGISTRŮ, © 2010-2012c. *Správa základních registrů* [online]. © 2010 -2012 [cit. 2012-11-25]. Dostupné z: <http://www.szrcr.cz/>.

ŠTĚDRŮ, Bohumír, 2007. *Úvod do eGovernmentu v České republice : právní a technický průvodce*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky, 2007. 172 s. ISBN 978-80-87041-25-3.

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ, 2012. *Informační bulletin 1/2012* [online]. 2012 [cit. 2012-12-02]. 32 s. Dostupné z: http://www.uoou.cz/files/zpravodaj/bulletin_2012_01.pdf.

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 Hexagon veřejné správy.....	12
Obrázek č. 2 Fungování veřejné správy před základními registry.....	14
Obrázek č. 3 Fungování veřejné správy po spuštění základních registrů.....	15
Obrázek č. 4 Schéma systému základních registrů.....	31
Obrázek č. 5 Agenda ISDS.....	38
Obrázek č. 6 Agenda Základní registr – RPP.....	38
Obrázek č. 7 IS ORG v ISZR.....	41
Obrázek č. 8 Před provozem základních registrů.....	42
Obrázek č. 9 Po zahájení provozu základních registrů.....	42
Obrázek č. 10 Změna adresy trvalého pobytu.....	43

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Počty OVM.....	36
Tabulka č. 2 Počty AIS.....	37
Tabulka č. 3 Průměrný věk.....	46
Tabulka č. 4 Určení frekvence.....	49
Tabulka č. 5 Spokojenost s fungováním veřejné správy.....	51
Tabulka č. 6 Rozložení odpovědí.....	55
Tabulka č. 7 Souvislost mezi vzděláním a povědomím o ZR.....	57

Seznam grafů

Graf č. 1 Rozložení mužů a žen	46
Graf č. 2 Vzdělání	47
Graf č. 3 Zaměstnání	47
Graf č. 4 Znalost registrů a rejstříků	48
Graf č. 5 Četnost využívání ISVS	49
Graf č. 6 Četnost užívání ISVS OSVČ a ostatních	50
Graf č. 7 Hodnocení tvrzení.....	52
Graf č. 8 Nespokojenost s fungováním veřejné správy	53
Graf č. 9 Znalost základních registrů	54
Graf č. 10 Rozložení odpovědí v procentech.....	54
Graf č. 11 Výhody základních registrů.....	56

Seznam příloh

Příloha č. 1 Dotazník – Základní registry

Dotazník – Základní registry

Kupoval(a) jste v poslední době nemovitost, vdala jste se (oženil jste se), registroval(a) jste auto, narodilo se vám dítě, žádal(a) jste o nový pas nebo občanský průkaz, podával(a) jste daňové přiznání, nechal(a) jste si vyhotovit výpis z Rejstříku trestů?

Máte zkušenost s informačními systémy veřejné správy?

Pokud jste alespoň na 1 otázku odpověděl(a) kladně, dovoluji si Vás požádat o vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník je anonymní a bude sloužit jako sociologický výzkum pro moji diplomovou práci.

1) Vyberte ty systémy, registry nebo rejstříky, které znáte:

☐	Insolvenční rejstřík	☐	Živnostenský rejstřík
☐	Katastr nemovitostí	☐	Obchodní rejstřík
☐	Registr zdravotnických zařízení	☐	Centrální registr vozidel
☐	Rejstřík trestů	☐	Registr účastníků provozu modulu autovraků ISOH

Jiný:

2) Kolikrát za poslední **2 roky** jste potřeboval(a) údaje z oficiálního rejstříku veřejné správy nebo jste tyto informace poskytoval(a)? (zaškrtněte 1 odpověď)

☐	Často (více než 1x za půl roku)
☐	Méně často (více než 2x ročně)
☐	Občas (jednou ročně)
☐	Zřídka (1x)
☐	Ani jednou

3) Komunikace se státem (veřejnou správou) je:

	Silně souhlasím	Souhlasím	Nevím	Nesouhlasím	Silně nesouhlasím
Efektivní					
Byrokratická					
Jednoduchá					
Zbytečná					
Rychlá					
Zdlouhavá					
Namáhavá					
Nepřehledná					

4) Velkou reformou veřejné správy by měl být vznik základních registrů. Které to budou?

☐	Registr práv a povinností	☐	Centrální registr vozidel
☐	Rejstřík trestů	☐	Registr osob
☐	Registr živnostenského podnikání	☐	Registr územní identifikace adres a nemovitostí
☐	Registr obyvatel	☐	Registr ekonomických subjektů

V předchozích otázkách jste hodnotil(a) současný stav informačních systémů veřejné správy a jejich registrů a zároveň také to, zda o změnách Ministerstvo vnitra ČR dostatečně informuje. Základní registry by měly značně zjednodušit komunikaci občana se státem. V následující otázce prosím zodpovězte, jakým způsobem si myslíte, že se tato komunikace zlepší.

5) Jaké by měly být (budou) výhody základních registrů? (vypište) :

6) Kde vyřizujete svoje občanské záležitosti, o kterých se jednalo v předchozích otázkách?

	Obecní úřad
	Czech POINT
	Živnostenský úřad

Jiné:

	muž
	žena

Věk:

Nejvyšší dosažené vzdělání:

	Základní
	Střední bez maturity (vyučen)
	Střední s maturitou
	vysokoškolské

Zaměstnání:

	Student
	Zaměstnanec
	OSVČ
	Nezaměstnaný
	Důchodce

Jiné:

Děkuji za Váš čas a ochotu.

Lucie Škubalová

L.Skubalova@centrum.cz

Karlova univerzita v Praze

Ústav informačních studií a knihovnictví